നിരാകരണ പത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്താടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാര കക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

രാമ നാരംഗ്

v.

രമേഷ് നാരംഗും മറ്റുള്ളവരും

2008-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി **(**സിവിൽ**)** നം**.92**

ഇൻ

2003-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി **(**സിവിൽ**)** നം**.148**

ഇൻ

1998-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നം**.366**

2021 ജനുവരി **19**

[ജസ്റ്റിസ് എ**.** എം**.** ഖാൻവിൽകർ**,** ജസ്റ്റിസ് ബി**.** ആർ**.** ഗവായി**]**

1971-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമം *: 2(b)* വകുപ്പ് - കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികളുടെ വ്യാപ്തി - സമ്മത ഉത്തരവിന്റെ ലംഘനം- ഹർജിക്കാരനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മക്കളായ എതിർകക്ഷികളും ഒരു കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർമാർ മാത്രമായിരുന്നു- ഹർജിക്കാരനും എതിർകക്ഷികൾ-മക്കളും തമ്മിൽ തർക്കങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു- *2001* ഡിസംബർ *12, 2002* ജനുവരി *8* തീയതികളിലെ സുപ്രീം കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ സമ്മത ഉത്തരവ് *(Consent Order)* പ്രകാരം തർക്കം പരിഹരിച്ചു- സമ്മത ഉത്തരവിലെ വ്യവസ്ഥകൾ എതിർകക്ഷികൾ-മക്കൾ ലംഘിച്ചു എന്ന് ആരോപിച്ച് ഹർജിക്കാരനായ പിതാവ് കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി സമർപ്പിച്ചു- *2007* മാർച്ച് *15*-ലെ വിധിന്യായത്തിൽ സുപ്രീം കോടതി എതിർകക്ഷികൾ കുറ്റക്കാരാണെന്ന് വിധിച്ചു- തുടർന്ന്, എതിർകക്ഷികൾ കമ്പനി നിയമ ബോർഡിൽ *(*സി.എൽ.ബി*)* കമ്പനി ഹർജി സമർപ്പിക്കുകയും, അതിന്റെ ഫലമായി സി.എൽ.ബി *2008* ഏപ്രിൽ *10*-ന് ഒരു ഇടക്കാല ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. സി.എൽ.ബിയുടെ ഈ ഉത്തരവ് *2007* മാർച്ച് *15*-ലെ സുപ്രീം കോടതിയുടെ

ഉത്തരവിന്റെ ലംഘനമാണെന്ന് ആരോപിച്ച് ഹർജിക്കാരൻ വീണ്ടും കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി സമർപ്പിച്ചു -സി.എൽ.ബിയുടെ അധികാരപരിധി ഉപയോഗിച്ചതും സി.എൽ.ബി പ്രസ്തുത നടപടികൾ പരിഗണിച്ചതും കോടതിയലക്ഷ്യമാണോ?- വിധി: ഒരു കേസ് നിലനിൽക്കുമ്പോൾ, ഒരു വ്യക്തി തനിക്കുവേണ്ടി ലഭ്യമായ മറ്റ് നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചാൽ, ആ നടപടികൾ എതിർകക്ഷിക്ക് നഷ്ടമുണ്ടാക്കിയാൽ പോലും അത് കോടതിയലക്ഷ്യമായി കണക്കാക്കില്ല- വസ്തുതകൾ പ്രകാരം എതിർകക്ഷികൾ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ *397, 398, 403* എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് സി.എൽ.ബിയെ സമീപിക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് കരുതി- കമ്പനിയുടെയും അതിലെ ഓഹരി ഉടമകളുടെയും താൽപര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി, നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ലഭ്യമായ പ്രതിവിധി എതിർകക്ഷികൾ നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ചു- കോടതി നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ മനഃപൂർവ്വമോ, ബോധപൂർവ്വമോ, ഉദ്ദേശ്യപരമോ ആയി ലംഘിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ലംഘിക്കുകയോ ചെയ്തു എന്ന വാദം സ്ഥാപിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് കഴിഞ്ഞില്ല- അതുകൊണ്ട് കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി തള്ളിക്കളയുന്നു- *1956*-ലെ കമ്പനീസ് നിയമം - *397, 398, 403* എന്നീ വകുപ്പുകൾ.

കോടതിയലക്ഷ്യം: കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികളുടെ സ്വഭാവവും വ്യാപ്തിയും- വിധി: കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികൾ അർദ്ധ-ക്രിമിനൽ സ്വഭാവമുള്ളവയാണ്-മറ്റ് ക്രിമിനൽ കേസുകളിലെപ്പോലെ തെളിയിക്കാനുള്ള അതേ മാനദണ്ഡം ഇവിടെയും ആവശ്യമാണ്- ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരന് ക്രിമിനൽ നിയമ വ്യവസ്ഥയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള എല്ലാ സംരക്ഷണങ്ങൾക്കും/അവകാശങ്ങൾക്കും അർഹതയുണ്ട്, അതിൽ സംശയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം ഉൾപ്പെടെ ലഭിക്കും- മനഃപൂർവ്വമായ വീഴ്ചയോ, സ്വന്തം ചുമതലയെ അവഗണിച്ചതോ, അല്ലെങ്കിൽ അധികാരത്തോടുള്ള ധിക്കാരമോ ഉണ്ടെങ്കിൽ

മാത്രമേ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷ നൽകാൻ പാടുള്ളൂ.

കോടതിയലക്ഷ്യം: കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികളും എക്സിക്യൂഷൻ നടപടികളും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം- വിധി: കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടിക്രമം സിവിൽ നടപടി നിയമത്തിലെ എക്സിക്യൂഷൻ നടപടിക്രമം പോലെയല്ല- കോടതിയുടെ ഒരു വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം,റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടികൾ എന്നിവ ലംഘിക്കപ്പെട്ടുവെന്ന് കണ്ടെത്തി കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിന് മുൻപ്, അങ്ങനെയുള്ള ലംഘനം മനഃപൂർവ്വവും ഉദ്ദേശ്യപരവുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം- എന്നാൽ, ഒരു സിവിൽ കോടതി, വിധി-കടക്കാരനെതിരെ ഒരു വിധി നടപ്പാക്കുമ്പോൾ, ആ വിധി ലംഘിച്ചത് മനഃപൂർവ്വമായിരുന്നോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടുകയോ വിഷമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല- വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, അതിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾ എന്തുതന്നെയായാലും, വിധി നടപ്പാക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയാണ്- സിവിൽ നടപടിക്രമം- നടപ്പിലാക്കൽ.

അധികാരപരിധി: അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യത്തിൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്നതുവരെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരം - വിധി: ഒരു ഫോറത്തിന്റെ അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ച് ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചാൽ പോലും, അധികാരപരിധിയുടെ വിഷയം അന്തിമമായി തീരുമാനിക്കുന്നതുവരെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അതിന് അധികാരമുണ്ട്- അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവുകൾ, അധികാരപരിധിയില്ലുള്ള വിഷയത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതുവരെ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കും- തങ്ങൾക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ, ഉത്തരവുകൾ പരിഷ്കരിക്കാൻ അതിന് സാധിക്കും- എന്നിരുന്നാലും, ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ

പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന സമയത്ത് അവ അനുസരിക്കേണ്ടതാണ്- അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യം ഹർജിക്കാരന് എതിരായി തീരുമാനിച്ചതിന് ശേഷവും, അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് മുൻപ് ലംഘനം നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ ലംഘനത്തിന് ശിക്ഷ നൽകാൻ കഴിയും- വിധിന്യായം/ഉത്തരവ് - ഇടക്കാല ഉത്തരവ്.

സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യം: മനഃപൂർവ്വമായ അനുസരണക്കേട് അല്ലെങ്കിൽ മനഃപൂർവ്വമായ ലംഘനം- കോടതിയുടെ വിധി മനഃപൂർവ്വവും ഉദ്ദേശ്യപരവുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതി ഒരു കണ്ടെത്തൽ രേഖപ്പെടുത്തണം-മനഃപൂർവ്വമായി നീതിക്ക് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരു കേസ് വ്യക്തമായിരിക്കണം- അനുസരണക്കേട്, ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഫലമാണെന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കാൻ കോടതിക്ക് സാധിക്കും.

കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി തള്ളിക്കൊണ്ട് കോടതി ഇനിപ്പറയുന്നത് വിധിച്ചു

വിധി: **1.** സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഒരു നടപടി കൊണ്ടുവരണമെങ്കിൽ, കോടതിയുടെ വിധിന്യായം, വിധി, നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടികൾ എന്നിവ മനഃപൂർവ്വം അനുസരിക്കാതിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് മനഃപൂർവ്വം ലംഘിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കണം. **[48-ാം ഖണ്ഡിക] [422-ജി; 423-എ]**

2.1 നിയമപരമായ അവകാശം തേടി ഒരു വ്യക്തി കോടതിയിൽ നടത്തുന്ന നടപടി, മറ്റ് കക്ഷികൾക്ക് അവരുടെ നിയമപരമായ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില കാര്യങ്ങൾ

ചെയ്യേണ്ടിവന്നാൽ പോലും, നീതിയുടെ ഗതിക്ക് തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നതായി കണക്കാക്കില്ല. ഒരു കക്ഷിക്ക് അവരുടെ നിയമപരമായ അവകാശം നടപ്പിലാക്കാൻ നടപടിയെടുക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്ന തത്വമാണ് ഇവിടെ ബാധകം. ഒരു കേസ് നിലനിൽക്കുന്നതിനിടയിൽ, ഒരാൾ തനിക്ക് ലഭ്യമായ മറ്റ് നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചാൽ, ആ നടപടികൾ എതിർകക്ഷിക്ക് നഷ്ടമുണ്ടാക്കിയാൽ പോലും അത് കോടതിയലക്ഷ്യമായി കണക്കാക്കില്ല. **[68-ാം ഖണ്ഡിക] [432-ഡി-എഫ്]**

2.2 ഈ കേസിൽ, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ **397, 398, 403** എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് എതിർകക്ഷികൾ കമ്പനി നിയമ ബോർഡിനെ **(സി.എൽ.ബി)** സമീപിച്ചത് നിയമപരമായിരുന്നു. സി.എൽ.ബിയും കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ **403-ാം** വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിച്ച് ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. എതിർകക്ഷികൾക്ക് ലഭ്യമായ നിയമപരമായ വഴി സ്വീകരിച്ചതുകൊണ്ട് മാത്രം അത് കോടതിയലക്ഷ്യമായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. എതിർകക്ഷികൾ കുറ്റക്കാരാണെന്ന് ഈ കോടതി വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചതിന് ശേഷം, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ നിലവിലെ ഹർജിക്കാരൻ സഹകരിക്കുന്നില്ലെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തി. മറിച്ച്, കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം തടസ്സപ്പെടുത്താൻ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും നടത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, കമ്പനിയുടെയും അതിന്റെ ഓഹരി ഉടമകളുടെയും താൽപര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ **397, 398, 403** എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് സി.എൽ.ബിയെ സമീപിക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് എതിർകക്ഷികൾ കരുതി. നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളിൽ കമ്പനിയുടെയും ഓഹരി ഉടമകളുടെയും താൽപര്യം സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് എതിർകക്ഷികൾ ഈ നിയമപരമായ വഴി സ്വീകരിച്ചത്. **[66, 71** എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ**] [431-എഫ്-ജി; 433-ഡി-എഫ്]**

3. കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടിക്രമം സിവിൽ നടപടി നിയമത്തിലെ എക്സിക്യൂഷൻ നടപടിക്രമം പോലെയല്ല. ഒരു ഉത്തരവ് അനുകൂലമായ കക്ഷികൾക്ക് അതിന്റെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കാൻ അർഹതയുണ്ടെങ്കിലും, കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കണോ എന്ന് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, കോടതി ഒരു പ്രത്യേക കേസിലെ എല്ലാ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കണം. അതുകൊണ്ടാണ് സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യം നിർവചിക്കുമ്പോൾ, നിയമനിർമ്മാതാക്കൾ അത് കോടതിയുടെ ഒരു വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടികൾ എന്നിവയുടെ മനഃപൂർവ്വമായ അനുസരണക്കേടായിരിക്കണം എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കോടതിയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ പാലിക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിന് മുൻപ്, അനുസരണക്കേട് സംഭവിച്ചുവെന്ന് മാത്രമല്ല, അങ്ങനെയുള്ള അനുസരണക്കേട് മനഃപൂർവ്വവും ഉദ്ദേശ്യപരവുമായിരുന്നു എന്ന് കൂടി കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം. എന്നാൽ, ഒരു സിവിൽ കോടതി വിധി-കടക്കാരനെതിരെ ഒരു വിധി നടപ്പാക്കുമ്പോൾ, ആ വിധി ലംഘിച്ചത് മനഃപൂർവ്വമായിരുന്നോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടുകയോ വിഷമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, അതിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾ എന്തുതന്നെയായാലും, വിധി നടപ്പാക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയാണ്. ഒരു കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടിയിൽ, കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കണ്ടെത്തി ശിക്ഷിക്കുന്നതിന് മുൻപ്, അങ്ങനെയുള്ള അനുസരണക്കേട് മനഃപൂർവ്വവും ഉദ്ദേശ്യപരവുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതി രേഖപ്പെടുത്തണം. ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, അനുസരണക്കേട് സംഭവിച്ചുവെന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ പോലും, അത് കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരന് അത് പാലിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഫലമാണെങ്കിൽ, കോടതിക്ക്

കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കാം. **[73–ാം ഖണ്ഡിക] [435–ഡി–എച്ച്]**

4. കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടിക്രമങ്ങൾ അർദ്ധ–ക്രിമിനൽ സ്വഭാവമുള്ളവയാണ്. അതിനാൽ, മറ്റ് ക്രിമിനൽ കേസുകളിലെപ്പോലെ തെളിയിക്കാനുള്ള അതേ മാനദണ്ഡം ഇവിടെയും ആവശ്യമാണ്. ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരന്, ക്രിമിനൽ നിയമ വ്യവസ്ഥയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള എല്ലാ സംരക്ഷണങ്ങൾക്കും/അവകാശങ്ങൾക്കും, സംശയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം ഉൾപ്പെടെ, അർഹതയുണ്ട്. നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വിഷയം കൊണ്ടുവരുന്നതിന്, ഒരു കക്ഷി മനഃപൂർവ്വം നീതിയുടെ ഭരണത്തിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിച്ചു എന്ന് വ്യക്തമായി തെളിയിക്കണം. മനഃപൂർവ്വമായ വീഴ്ചയോ, സ്വന്തം ചുമതലയെ അവഗണിച്ചതോ, അല്ലെങ്കിൽ അധികാരത്തോടുള്ള ധിക്കാരമോ ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷ നൽകാൻ പാടുള്ളൂ. **[75–ാം ഖണ്ഡിക] [437–സി–ഇ]**

5.1 ഈ കേസിൽ, കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ മനഃപൂർവ്വമോ, ബോധപൂർവ്വമോ, ഉദ്ദേശ്യപരമോ ആയി അനുസരിക്കാതിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ലംഘിക്കുകയോ ചെയ്തു എന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മറിച്ച്, എതിർകക്ഷികൾ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് തങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമായ നിയമപരമായ വഴി സ്വീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. **[76–ാം ഖണ്ഡിക] [437–സി–ജി]**

5.2 ഒരു കേസ് നിലനിൽക്കുമോ എന്നും, അതിൽ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അധികാരമുണ്ടോ എന്നുമുള്ള ചോദ്യം ഉയരുമ്പോൾ, കോടതി ആദ്യം അധികാരപരിധിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കണം. എന്നാൽ, ഇതിനർത്ഥം

അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ, കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും അനുസരിച്ച് ആവശ്യമായ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിക്ക് അധികാരമില്ല എന്നല്ല. അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ച് ഒരു ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചതുകൊണ്ട് മാത്രം കോടതിക്ക് ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള അധികാരം നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. ഉചിതമായ ഉത്തരവുകൾ കോടതിക്ക് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ സാധിക്കും. അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യം എത്രയും പെട്ടെന്ന് തീരുമാനിക്കണമെങ്കിൽ പോലും, കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതുവരെ, അങ്ങനെയുള്ള ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ചവയാണ്, അവ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതോടെ അത്തരം ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ അവസാനിക്കും. കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ, ഉത്തരവുകൾ പരിഷ്കരിക്കാൻ അതിന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന സമയത്ത് അവ അനുസരിക്കേണ്ടതാണ്. അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യം ഹർജിക്കാരന് എതിരായി തീരുമാനിച്ചതിന് ശേഷവും, അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് മുൻപ് ലംഘനം നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ ലംഘനത്തിന് ശിക്ഷ നൽകാൻ കഴിയും. **[76–79** എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ**] [438–**ജി–എച്ച്**; 439–**എ–സി**]**

6. കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും പരിഗണിച്ച്, **3000–**ൽ അധികം ജീവനക്കാരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും കമ്പനിയുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, കേസ് തീർപ്പാക്കുന്നതുവരെ ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സമില്ലാതെ നടത്തുന്നതിന് ഒരു സംവിധാനം ആവശ്യമാണെന്ന് സി.എൽ.ബി **(**കമ്പനി നിയമ ബോർഡ്**)** കരുതി. ഈ ഉത്തരവിനെ ഹർജിക്കാരൻ യാതൊരു ഫോറത്തിലും

ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല. സി.എൽ.ബി പുറപ്പെടുവിച്ച ഏത് ഉത്തരവിനും ഉയർന്ന ഫോറങ്ങളിൽ അപ്പീൽ നൽകാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. ഹർജിക്കാരൻ ആ ഉത്തരവ് ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല. സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് ഹർജിക്കാരൻ ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചതുകൊണ്ട് മാത്രം, ആ ഉത്തരവുകൾ അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതാണെന്നും, നടപടികൾ ആരംഭിച്ചതും ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചതും ഈ കോടതിയുടെ കോടതിയലക്ഷ്യമാണെന്നും വാദിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് സാധ്യമല്ല. ഒരു ഫോറത്തിന്റെ അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ച് ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചാൽ പോലും, അധികാരപരിധിയുടെ വിഷയം അന്തിമമായി തീരുമാനിക്കുന്നതുവരെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അതിന് അധികാരമുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവുകൾ, അധികാരപരിധിയില്ലുള്ള വിഷയത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതുവരെ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കും. എങ്കിലും, കമ്പനി നിയമ ബോർഡിലെ (സി.എൽ.ബി) നടപടികൾ നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്നതാണെന്ന് ഇത് അർത്ഥമാക്കുന്നില്ല. നടപടികൾ അന്തിമമായി തീർപ്പാക്കാൻ ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ട്, അധികാരപരിധിയുടെ വിഷയം ഉൾപ്പെടെ തങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമായ എല്ലാ വിഷയങ്ങളും ഉന്നയിക്കാൻ കക്ഷികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. കൂടാതെ, ഈ കേസിൽ ഭരണഘടനയിലെ **142**-ാം അനുഛേദം പ്രകാരമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. **2016**-ലെ ഇൻസോൾവൻസി ആൻഡ് ബാങ്ക്റപ്സി കോഡ് നിലവിൽ വന്നതുകൊണ്ട്, സി.എൽ.ബിയിൽ നിലവിലുള്ള നടപടികൾ ഇപ്പോൾ നാഷണൽ കമ്പനി ലോ ട്രിബ്യൂണലിലേക്ക് (എൻ.സി.എൽ.ടി) മാറിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, നിയമമനുസരിച്ച്, നിലവിലെ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഉചിതമായ ഉത്തരവുകൾ തേടുന്നതിന് കക്ഷികൾ എൻ.സി.എൽ.ടിയുടെ അധികാരപരിധി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് ഉചിതം. **[81,84** എന്നീ ഖണ്ഡികകൾ**] [440**-ഡി-എച്ച്; **441**-സി, എഫ്-എച്ച്**]**

പ്രതാപ് സിംഗ്രം മറ്റൊരാളും. *v.* ഹർബക്ഷ് സിംഗ് **[1962]** എസ്.സി.ആർ **2** സപ്ലി. **838;**മെഹർ റുസി ദലാൽ *(*മിസ്സിസ്*)* *v.* ടി.കെ. ബാനർജിയും മറ്റുള്ളവരും. **(2004) 5** എസ്.സി.സി **119;**നിയാസ് മുഹമ്മദും മറ്റുള്ളവരും. *v.* സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാനയും മറ്റുള്ളവരും. **(1994) 6** എസ്.സി.സി **332 : [1994] 3** സപ്ലി. എസ്.സി.ആർ **720;**കൻവർ സിംഗ് സൈനി *v.* ഡൽഹി ഹൈക്കോടതി **(2012) 4** എസ്.സി.സി **307 : [2011] 15** എസ്.സി.ആർ **972;**ദേബബ്രത ബന്ദോപാധയ യും മറ്റുള്ളവരും. *v.* സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് വെസ്റ്റ് ബംഗാളും മറ്റൊരാളും. എ.ഐ.ആർ **1969** എസ്.സി **189 : [1969]** എസ്.സി.ആർ **304;**തയ്യബ്ഭായി എം. ബഗസർവാലയും മറ്റൊരാളും. *v.* ഹിന്ദ് റബ്ബർ ഇൻഡസ്ട്രീസ് *(*പി*)* ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും. **(1997) 3** എസ്.സി.സി **443 : [1997] 2** എസ്.സി.ആർ **152–** ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹൃഷികേശ് സന്യാൽ *v.* എ.പി. ബാഗ്ചി ഐ.എൽ.ആർ **1940** ഓൾ **710;** രാധേ ലാൽ *v.* നിരഞ്ജൻ നാഥ് എ.ഐ.ആർ **1941** ഓൾ **95–** അംഗീകരിച്ചതായി വിധിച്ചു.

രാമ നാരംഗ് *v.* രമേഷ് നാരംഗ്രം മറ്റൊരാളും. *(***2006) 11** എസ്.സി.സി **114 : [2006] 3** എസ്.സി.ആർ **1068;**രാമ നാരംഗ് *(V)* *v.* രമേഷ് നാരംഗ്രം മറ്റൊരാളും. **(2009) 16** എസ്.സി.സി **126 : [2007] 3** എസ്.സി.ആർ **1099;**വിജയ് ലക്ഷ്മി യും മറ്റുള്ളവരും. *v.* പ്രഭ ദേവിയും മറ്റുള്ളവരും. *(***2017) 11** എസ്.സി.സി **169;**സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ *v.* അജിത് ജെയിനും മറ്റുള്ളവരും. **(1995) 1** സപ്ലി. എസ്.സി.സി **683;***റീ:* വിനയ് ചന്ദ്ര മിശ്ര *(*ദി അലെജ്ഡ് കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരൻ*)* **(1995) 2** എസ്.സി.സി **584 : [1995] 2** എസ്.സി.ആർ **638;**സംഗ്രാംസിംഗ് പി. ഗെയ്ക്വാഡും മറ്റുള്ളവരും. *v.* ശാന്താദേവി പി. ഗെയ്ക്വാഡ് *(*മരണപ്പെട്ടു*)* നിയമപ്രതിനിധി മുഖേനയും മറ്റുള്ളവരും. **(2005) 11** എസ്.സി.സി **314 : [2005] 1** എസ്.സി.ആർ **624;**കാലെയും മറ്റുള്ളവരും. *v.*

ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ഓഫ് കൺസോളിഡേഷനും മറ്റുള്ളവരും. **(1976) 3** എസ്.സി.സി **119 : [1976] 3** എസ്.സി.ആർ **202.**

പരാമർശിച്ച കേസ് നിയമങ്ങൾ

[2006] 3 എസ്.സി.ആർ **1068**	പരാമർശിച്ചു	**8–**ാം ഖണ്ഡിക
[2007] 3 എസ്.സി.ആർ **1099**	പരാമർശിച്ചു	**11–**ാം ഖണ്ഡിക
[1997] 2 എസ്.സി.ആർ **152**	ആശ്രയിച്ചു	**39–**ാം ഖണ്ഡിക
(2017) 11 എസ്.സി.സി **169**	പരാമർശിച്ചു	**40–**ാം ഖണ്ഡിക
(1995) 1 സപ്പ്ൽ. എസ്.സി.സി **683**	പരാമർശിച്ചു	**40–**ാം ഖണ്ഡിക
[1995] 2 എസ്.സി.ആർ **638**	പരാമർശിച്ചു	**43–**ാം ഖണ്ഡിക
[2005] 1 എസ്.സി.ആർ **624**	പരാമർശിച്ചു	**44–**ാം ഖണ്ഡിക
[1976] 3 എസ്.സി.ആർ **202**	പരാമർശിച്ചു	**44–**ാം ഖണ്ഡിക
[1962] 2 എസ്.സി.ആർ സപ്പ്ൽ. **838**	ആശ്രയിച്ചു	**68–**ാം ഖണ്ഡിക

(2004) 5 എസ്.സി.സി **119**	ആശ്രയിച്ചു	**70–**ാം ഖണ്ഡിക
[1994] 3 സപ്പ്ൽ. എസ്.സി.ആർ **720**	ആശ്രയിച്ചു	**73–**ാം ഖണ്ഡിക
[2011] 15 എസ്.സി.ആർ **972**	ആശ്രയിച്ചു	**74–**ാം ഖണ്ഡിക
[1969] എസ്.സി.ആർ **304**	ആശ്രയിച്ചു	**75–**ാം ഖണ്ഡിക

അന്തർലീനമായ അധികാരിത: 1998-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നം.366-ലെ 2003-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സിവിൽ) നം.148-ലെ 2008-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സിവിൽ) നം.92.

ഹാജരാകുന്ന കക്ഷികൾക്കായി ജയന്ത് കെ. സുദ് (എ.എസ്.ജി), മുകുൾ റോഹത്ഗി, ജയ്ദീപ് ഗുപ്ത, കപിൽ സിബൽ, അഖിൽ സിബൽ, മിസ്. വി. മോഹന (സീനിയർ അഡ്വ.); അഭിനവ് മുകർജി, മിസ്. ബിഹു ശർമ്മ, മിസ്. പ്രതിഷ്ഠ വിജയ, ഭാർഗവ വി. ദേശായി, മിസ്. അദിതി ദിവാൻ, എസ്. ഉദയ കുമാർ സാഗർ, മിസ്. ബിന മാധവൻ, സലിം ഇനാമ്ദാർ, മിസ്. സ്വീന നായർ, മെസേർസ് ലോയേഴ്സ് നിറ്റ് & കോ, ഡി.എൽ. ചിദാനന്ദ, മിസ്. മേനകക്ഷി ഗ്രോവർ, അരവിന്ദ് കുമാർ ശർമ്മ, മിസ്. ഷീന തഖി, ക്ഷിതിജ് വൈഭവ്, മിസ്സിസ് ബിന ഗുപ്ത, മിസ്. സുവർണ്ണ ദുബെ എന്നിവർ.

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്.

ജസ്റ്റിസ് ബി. ആർ. ഗവായി.

1. ഈ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി, ഒരു വശത്ത് പിതാവും മറുവശത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യ ഭാര്യയിലെ രണ്ട് മക്കളും തമ്മിലുള്ള ദൗർഭാഗ്യകരമായ ഒരു കുടുംബ തർക്കത്തിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതാണ്. ഈ കുടുംബ തർക്കം നിരവധി നിയമനടപടികൾക്ക് കാരണമായിട്ടുണ്ട്, അതിൽ ചിലത് ഈ കോടതിയിൽ വരെ എത്തിയിട്ടുണ്ട്.

2. നിലവിലെ കേസ് തീർപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വസ്തുതകൾ താഴെ നൽകുന്നു:-

കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയിലെ ഹർജിക്കാരനായ രാമ നാരംഗ്, ശ്രീമതി മോത്തിയെയാണ് ആദ്യം വിവാഹം കഴിച്ചത്. ശ്രീമതി മോത്തിയിലും രാമ നാരംഗിലും ജനിച്ച മക്കളാണ് 1-ാം എതിർകക്ഷി-ആയ രമേഷ് നാരംഗ്, രാജേഷ് നാരംഗ്, രകേഷ് നാരംഗ് എന്നിവർ. രാമ നാരംഗും ശ്രീമതി മോത്തിയും 1963-ൽ വിവാഹബന്ധം വേർപെടുത്തി. അതിനുശേഷം രാമ നാരംഗ് ശ്രീമതി മോണയെ വിവാഹം കഴിച്ചു. ആ ബന്ധത്തിൽ രോഹിത്, രാഹുൽ എന്നീ രണ്ട് മക്കളും രമോണ എന്ന ഒരു മകളും ജനിച്ചു.

3. കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള മുൻ കേസുകളിൽ, 1-ാം എതിർകക്ഷി ആയ രമേഷ് നാരംഗ് ഈ കോടതിയെ സമീപിച്ചിരുന്നു. 1998-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നം.366, 1998-ലെ 603, 1998-ലെ 605 എന്നിവയിലെ 1998-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സി) നം.209 1999-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സി) നം.265-67 ആയിരുന്നു ആ കേസ്. നിലവിലെ ഹർജിക്കാരനായ രാമ നാരംഗ് ആ നടപടികളിൽ 1-ാം എതിർകക്ഷി ആയിരുന്നു. ഈ കോടതി 2001 നവംബർ 2-ന് ആ നടപടികളിൽ താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

"സിവിൽ അപ്പീൽ നം.*366/1998, 603/1998, 605/1998* എന്നിവയിലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി *(സി)* നം.*209/1998*-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി *(സി)* നം.*265-67/1999*-ൽ*:*

ഹർജിക്കാർക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. കപിൽ സിബലിന്റെയും, ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനുവേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. ഗോപാൽ സുബ്രഹ്മണ്യത്തിന്റെയും വാദങ്ങൾ വിശദമായി കേട്ട ശേഷം, *2001* മെയ് *4*-ലെ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് *50%* ഓഹരി കൈമാറ്റം ചെയ്യാത്തതിലൂടെ കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരൻ ലംഘിച്ചു എന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമായി. *(*എം/എസ്. ഫാഷൻ വെയേഴ്സ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിന്റെ കൈവശമുള്ള *NIHPL*-ന്റെ ഓഹരികൾ കണക്കാക്കിയാൽ മാത്രമേ *50%* ഓഹരി നൽകാൻ കഴിയൂ എന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. അത് *1998* ജനുവരി *22*-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ തടഞ്ഞുവെച്ചതായിരുന്നു*).* കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് ഏർപ്പെടുത്തേണ്ട ശിക്ഷയെക്കുറിച്ച് കാരണം കാണിക്കാൻ ഞങ്ങൾ കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഇതിനായി അദ്ദേഹം *2001* നവംബർ *29*-ന് ഈ കോടതിയിൽ ഹാജരാകണം.

സി.നം.*366/1998*-ലെ സി.പി. *(സി)* നം.*209/1998*-ലെ ഐ.എ. നം.*6* പിൻവലിച്ചതുകൊണ്ട് തള്ളിക്കളഞ്ഞു.

എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും *2001* നവംബർ *29*-ന് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക."

4. പിന്നീട് കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഒരു ഒത്തുതീർപ്പുണ്ടാക്കുകയും, അതിന്റെ സമ്മത ഉത്തരവിന്റെ മിനിറ്റ്സ് കോടതിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു.

2001 ഡിസംബർ 12-ന് ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച മുഴുവൻ ഉത്തരവും താഴെ നൽകുന്നു:

"നിലവിലെ കേസിൽ ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ കക്ഷികളായിട്ടുള്ളവർക്കിടയിൽ താഴെ പറയുന്ന കേസുകൾ നിലവിലുണ്ട്. താഴെ പറയുന്ന എല്ലാ കേസുകളിലെയും തർക്കങ്ങൾ കക്ഷികൾ ഒത്തുതീർപ്പാക്കി എന്ന് ഞങ്ങളെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3535/1994.*
2. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3578/1994.*
3. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*1105/1998.*
4. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3469/1996.*
5. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*1792/1998.*
6. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*320/1991.*
7. ന്യൂഡൽഹിയിലെ പ്രിൻസിപ്പൽ ബെഞ്ച്, കമ്പനി ലോ ബോർഡിലെ കമ്പനി ഹർജി നം.*28/1992.*
8. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ആർബിട്രേഷൻ കേസ് നം.*5110/1994.*

ഇന്ന് കക്ഷികൾ എല്ലാവരും ഒപ്പിട്ട "സമ്മത ഉത്തരവിന്റെ മിനിറ്റ്സ്" എന്ന ഒരു രേഖ സമർപ്പിച്ചു. ഇരുവശത്തുനിന്നും ഹാജരായ അഭിഭാഷകർ, എല്ലാ കക്ഷികളും ഈ രേഖയിൽ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയിച്ചു. മോണ നാരംഗ്, രമോണ നാരംഗ് *(*ഈ രണ്ട് സ്ത്രീകൾ*)* ഒഴികെയുള്ള എല്ലാ കക്ഷികളും ഈ ഉത്തരവ് ഡിക്റ്റേറ്റ് ചെയ്യുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ ഹാജരുണ്ട്. മോണ നാരംഗിന്റെ കാര്യത്തിൽ, അവർ

ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും രമോണ നാരംഗിന്റെ പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി ഉടമ തന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ രേഖയിൽ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. ഇത് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

സമർപ്പിച്ച "സമ്മത ഉത്തരവിന്റെ മിനിറ്റ്സ്" പ്രകാരമുള്ള ഒത്തുതീർപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും തീർപ്പാക്കാൻ ഇരുവശവും സമ്മതിച്ചു. ആ കേസുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനും കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ അവയിൽ വിധികൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനും, ഇപ്പോൾ സമർപ്പിച്ച ഒത്തുതീർപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഞങ്ങൾ അന്തിമമായ ഔദ്യോഗിക ഉത്തരവ് പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അതുകൊണ്ട്, ഭരണഘടനയിലെ അനുഛേദം *139*-എ പ്രകാരം ഞങ്ങൾ മുകളിൽ പറഞ്ഞ കേസുകളെല്ലാം ഈ കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റുന്നു.

ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ പ്രൊഥോനൊട്ടറിയോടും സീനിയർ മാസ്റ്ററോടും, മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസുകളുടെ രേഖകൾ ഇന്ന് മുതൽ പത്ത് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഈ കോടതിയുടെ രജിസ്ട്രിയിൽ എത്തത്തക്കവണ്ണം പ്രത്യേക ദൂതൻ വഴി അയക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ന്യൂഡൽഹിയിലെ പ്രിൻസിപ്പൽ ബെഞ്ച്, കമ്പനി ലോ ബോർഡിലെ ബെഞ്ച് ഓഫീസറോട്, കമ്പനി ഹർജി നം.*28/1992*-ന്റെ രേഖകൾ ഇന്ന് മുതൽ പത്ത് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഈ കോടതിയുടെ രജിസ്ട്രിയിലേക്ക് അയക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

"സമ്മത ഉത്തരവിലെ മിനുട്ടുകളിലെ" വ്യവസ്ഥകൾ *2002* ജനുവരി *1*-നോ അതിനുമുമ്പോ നടപ്പിലാക്കുമെന്നും, അതിനുശേഷം കൂടുതൽ സമയം

ആവശ്യപ്പെടില്ലെന്നും എല്ലാ കക്ഷികളും ഞങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ ഉറപ്പുനൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഒത്തുതീർപ്പിലെ ഉപവ്യവസ്ഥ *(f)* ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളുടെ പ്രവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ആ ഉപവ്യവസ്ഥ ഇന്ന് മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരും.

മേൽപറഞ്ഞ എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും കമ്പനി ഹർജിയും ഈ കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികളോടൊപ്പം *2002* ജനുവരി *8*-ന് രാവിലെ *10.30*-ന് അന്തിമ ഔദ്യോഗിക ഉത്തരവിനായി ലിസ്റ്റ് ചെയ്യും.

5. ഈ വിഷയം 2002 ജനുവരി 8-ന് വീണ്ടും ഈ കോടതിയുടെ മുന്നിൽ വന്നു. ഈ കോടതി താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

"2001 ഡിസംബർ *12*-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, താഴെ പറയുന്ന വ്യവഹാരങ്ങളും കമ്പനി ഹർജിയും ഈ കോടതിയിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുകയും, ഇപ്പോൾ ഈ കോടതിയുടെ ഫയലിൽ *2002*-ലെ ട്രാൻസ്ഫർ കേസുകൾ നം.*1* മുതൽ *8* വരെയായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു*:*

1. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3535/1994.*
2. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3578/1994.*
3. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*1105/1998.*
4. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*3469/1996. (*ഇടർച്ചയായി വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല*)"*
5. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒ.എസ്. നം.*1792/1998.*

6. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെഒ.എസ്. നം.*320/1991.*

7. ന്യൂഡൽഹിയിലെ പ്രിൻസിപ്പൽ ബെഞ്ച്, കമ്പനി ലോ ബോർഡിലെ കമ്പനി ഹർജി നം.*28/1992.*

8. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ആർബിട്രേഷൻ കേസ് നം.*5110/1994.*

മുകളിൽ പറഞ്ഞ കേസുകളെല്ലാം *2001* ഡിസംബർ *12*-ന് ഞങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ച ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ മിനിറ്റ്സിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് തീർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ മിനിറ്റ്സ് അനുസരിച്ച് വിധി *(Decree)* തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെഒ.എസ്. നം.*3578/1994*-ന്റെ വിഷയമായുള്ള പ്രോപ്പർട്ടി *(64,* സുന്ദർ നഗർ, ന്യൂഡൽഹി*)* സംബന്ധിച്ച്, കോടതിയിൽ ഹാജരുള്ള രാമ നാരംഗ്, *2002* മാർച്ച് *31*-നോ അതിനുമുമ്പോ ആ പ്രോപ്പർട്ടി വ്യക്തവും വിപണനയോഗ്യവുമായ അവകാശത്തോടെ രാജേഷ് നാരംഗിനോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോമിനിക്കോ കൈമാറ്റം ചെയ്യാമെന്ന് ഉറപ്പുനൽകുന്നു. ഈ ഉറപ്പ് രേഖപ്പെടുത്തി.

മേൽപ്പറഞ്ഞ സംഭവവികാസങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ, *2001* നവംബർ *2*-ലെ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികൾ രാമ നാരംഗിനെതിരെ ഒഴിവാക്കാൻ ഞങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ അങ്ങനെ ഉത്തരവിടുന്നു.

അതുപോലെ, മറ്റ് എല്ലാ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജികളും ഒഴിവാക്കുകയും ഐ.എ.കളും ട്രാൻസ്ഫർ ചെയ്ത വ്യവഹാരങ്ങളും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."

ഇവിടെ കക്ഷികൾ ഉൾപ്പെടെ കുടുംബത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും ചേർന്നുള്ള ഒരു കുടുംബ ഒത്തുതീർപ്പ് ആയ ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ മിനിറ്റ്സുകൾ പരാമർശിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്:-

"1. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിൽ നിലവിലുള്ള രമേഷിന്റെ *1994*-ലെ കേസ് നം.*353 (*കുടുംബ ഒത്തുതീർപ്പ് നടപ്പിലാക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ളത്*)* ഉടൻ തന്നെ വിധി ചെയ്യുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യും.

2. ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിൽ നിലവിലുള്ള *1998*-ലെ രമേഷിന്റെ കേസ് നം.*1105 (*ഫാഷൻ വെയേഴ്സ്*)* ഉടൻ തന്നെ വിധി പറയുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യും; എൻ.എച്ച്.എൽ-ൽ *FWPL*-ന്റെ കൈവശമുള്ള *19184* ഓഹരികൾ *1992* ജൂൺ *27*-ന് രമേഷിന് സാധുവായ രീതിയിൽ കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, *1990* മെയ് *21*-ന് രാമയുടെയും രമേഷിന്റെയും സംയുക്ത പേരിൽ *5194 (12%)* ഓഹരികൾ രമേഷ് കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, ഇത് *1999* മെയ് *4*-ലെ ഈ ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് പ്രകാരമാണ്. *1999* മെയ് *24*-ന് രാമയുടെയും രമേഷിന്റെയും സംയുക്ത നാമത്തിലേക്ക് രമേഷ് കൈമാറ്റം ചെയ്ത *142* അധിക ഓഹരികൾ അസാധുവാണെന്നും, പ്രസ്തുത *142* ഓഹരികൾ രമേഷിന്റെ പേരിലേക്ക് തിരികെ സ്ഥാപിക്കുമെന്നും വ്യക്തമാക്കുകയും സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. *1999* മെയ് *4*-ലെ ഉത്തരവ് അനുസരിച്ച് രാമ നടത്തിയ *3998* ഓഹരികളുടെ കൈമാറ്റം അസാധുവാണ്. പ്രസ്തുത *3998* ഓഹരികൾ മോഹിനി, രാമ, മോണ എന്നിവരുടെ

സംയുക്ത പേരിലേക്ക് തിരികെ സ്ഥാപിക്കുമെന്നും കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടാതെ, എൻ.എച്ച്.എൽ-ൽ *FWPL*-ന്റെ കൈവശമുള്ള *403* ഓഹരികൾ രാമയിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിൽ രമേഷ്, രാജേഷ്, രകേഷ് എന്നിവർക്ക് യാതൊരു എതിർപ്പുമില്ല എന്നും വ്യക്തമാക്കുന്നു.

3. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിഷയത്തിൽ ഈ ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ വീണ്ടും ഉറപ്പിച്ചു പറയുകയും കക്ഷികൾ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു:-

(a) 1999 മെയ് *4* മുതൽ രാമ, രമേഷ്, രാജേഷ് എന്നിവർ മാത്രമായിരിക്കും എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെയും *(*അതിന്റെ ഉപസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും*)* ഡയറക്ടർമാർ. ഡയറക്ടർ ബോർഡിലെ ഏതൊരു വർദ്ധനവും രാമയുടെയും രമേഷിന്റെയും/രാജേഷിന്റെയും പരസ്പര സമ്മതത്തോടെ മാത്രമായിരിക്കും.

(b) ഈ ഡയറക്ടർമാരിൽ *(*രാമ, രമേഷ്, രാജേഷ്*)* ആരെയും ഡയറക്ടർ സ്ഥാനത്ത് നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

(c) എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ സംയുക്ത മാനേജ്മെന്റും നിയന്ത്രണവും രാമയും രമേഷും തുടർന്നും വഹിക്കും. രാജേഷ് അതിന്റെ സ്ഥിരം മുഴുവൻ സമയ ഡയറക്ടറായി ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ/മാനേജ്മെന്റ് എന്നിവയുടെ ചുമതല വഹിക്കും.

(d) രാമയുടെയും രമേഷിന്റെയും *(*അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷിന്റെയും*)* എഴുതിയ സമ്മതമില്ലാതെ, കമ്പനിയുമായി *(*അതിന്റെ ഉപസ്ഥാപനങ്ങളുമായി*)* ബന്ധപ്പെട്ടതോ അതിനെ ബാധിക്കുന്നതോ ആയ യാതൊരു തീരുമാനവും

എടുക്കാൻ പാടില്ല. ഇവിടെ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതൊഴികെ, ഡയറക്ടർമാരുടെ/എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുടെയോ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും വ്യക്തികളുടെയോ നിയമനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള നിലവിലുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ, രാമയും രമേഷും *(*അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷും*)* രേഖാമൂലം സമ്മതിച്ചാൽ മാത്രമേ തുടരാൻ പാടുള്ളൂ എന്നും കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുകയും സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

(e) പണമായി ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ വരുമാനങ്ങളും കമ്പനിയുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ തന്നെ അടയ്ക്കണം. എല്ലാ ഇടപാടുകളും ചെക്കുകളുടെ രൂപത്തിൽ മാത്രമായിരിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ രാമയും രമേഷും *(*അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷും*)* തമ്മിൽ ഇനിമുതൽ സമ്മതിക്കുന്ന രീതിയിൽ ആയിരിക്കണം.

(f) കമ്പനിയുടെ എല്ലാ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളും രാമ, രമേഷ്, രാജേഷ് എന്നീ മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരിൽ ആരെങ്കിലും രണ്ടുപേർ ചേർന്ന് പ്രവർത്തിപ്പിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ രാമയും രമേഷും *(*അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷും*)* തമ്മിൽ ഇനിമുതൽ സമ്മതിക്കുന്ന രീതിയിൽ ആയിരിക്കണം. ഏതെങ്കിലും ഇടപാടിന്റെ തുക *10* ലക്ഷം രൂപയിൽ *(*പത്തു ലക്ഷം*)* കവിയുകയാണെങ്കിൽ, അത് രാമയും രമേഷും/രാജേഷും സംയുക്തമായി ഒപ്പിട്ട ചെക്ക് വഴി മാത്രമേ നടത്താൻ പാടുള്ളൂ.

(g) ഡയറക്ടർമാരുടെ യോഗങ്ങളുടെയും ഷെയർഹോൾഡർമാരുടെ യോഗങ്ങളുടെയും മിനിറ്റ്സുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കമ്പനിയുടെ *(*അതിന്റെ ഉപസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും*)* എല്ലാ നിയമപരമായ രേഖകളും, രാമയും രമേഷും

അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷും സംയുക്തമായി ഒപ്പിട്ടാൽ മാത്രമേ സാധുതയുള്ളൂ.

(h) 1999 മെയ് *4* മുതൽ രാമ, രമേഷ്, രാജേഷ് എന്നിവർക്ക് ഡയറക്ടർമാർ എന്ന നിലയിൽ ലഭിക്കാൻ അർഹതയുള്ള ശമ്പളവും മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും, *1956*-ലെ കമ്പനീസ് നിയമം പ്രകാരം അനുവദനീയമായ പരമാവധി തുകയായിരിക്കും. ഇത് തുല്യമായി ഭാഗിച്ചോ, അല്ലെങ്കിൽ രാമയും രമേഷും *(*അല്ലെങ്കിൽ രാജേഷും*)* തമ്മിൽ ഇനിമുതൽ സമ്മതിക്കുന്ന രീതിയിലോ ആയിരിക്കും.

4. രാഹുലിന്റെ *1996*-ലെ വ്യവഹാരം നം.*3469,* രാമയുടെ *1998*-ലെ വ്യവഹാരം നം.*1792* എന്നിവ ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിൽ നിന്ന് പിൻവലിക്കണം.

5. കമ്പനി ലോ ബോർഡ്, ന്യൂഡൽഹിയിൽ നിലവിലുള്ള രമേഷിന്റെ *1992*-ലെ കമ്പനി ഹർജി നം.*28* പിൻവലിക്കണം.

6. രാമ ഗ്രൂപ്പിൽ ഉൾപ്പെട്ട രകേഷിന്റെ *1991*-ലെ കേസ് നം.*320* താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ ഒത്തുതീർപ്പാക്കുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യും*:*

“a. എൻ.എച്ച്.എൽ-ലെ *5410* ഓഹരികൾ രാമ, രകേഷിന്റെ മാത്രം പേരിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യണം.

b. 40, പാലി ഹിൽ, ബാന്ദ്ര, ബോംബെ എന്ന സ്ഥലത്തെ ബംഗ്ലാവിന്റെ മൂന്നാം നിലയിലെ രകേഷിന്റെ താമസസ്ഥലം അദ്ദേഹത്തിന് തിരികെ

നൽകാൻ രാമ ഗ്രൂപ്പ് സമ്മതിക്കുകയും ഉറപ്പുനൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ, അവിടെ അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെടുന്ന എല്ലാ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾക്കും മാറ്റങ്ങൾക്കും സമ്മതം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.”

മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ പരിഗണിച്ച്, കുടുംബ ഒത്തുതീർപ്പ് അംഗീകരിക്കാനും, സ്ഥിരീകരിക്കാനും, നടപ്പിലാക്കാനും, അതിനുവേണ്ടിയുള്ള എല്ലാ നടപടികളും പ്രവൃത്തികളും ചെയ്യാനും രകേഷ് ഇതിനാൽ സമ്മതിക്കുകയും ഉറപ്പുനൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

“a. നാരംഗ് ഓവർസീസ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിൽ രകേഷിന്റെ കൈവശമുള്ള 1000 ഇക്വിറ്റി ഓഹരികൾ രാജേഷിന് കൈമാറ്റം ചെയ്യണം.

b. യുണൈറ്റഡ് കോർപ്പറേഷൻ എന്ന സ്ഥാപനത്തിലെ തന്റെ പങ്കാളിത്തം അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും, 1994-ലെ ആർബിട്രേഷൻ കേസ് നം.5110-ലെ തന്റെ അവകാശവാദങ്ങൾ പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്യണം.

c. എഫ്.ഡബ്ല്യു.പി.എല്ലിൽ (FWPL) നിന്ന് ബുൾ വർക്കർ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിന്റെ മുഴുവൻ സംരംഭവും മനു ഗ്രൂപ്പിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന് സമ്മതം നൽകണം.

d. എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള, മുംബൈയിലെ മറോളിലെ സാഹാർ എന്ന സ്ഥലത്തെ ഏകദേശം 45105.70 ചതുരശ്ര മീറ്റർ ഭൂമി മനു ഗ്രൂപ്പിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന് സമ്മതം നൽകണം.

e. 64, സുന്ദർ നഗർ, ന്യൂഡൽഹിയിലെ വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശവും കൈവശാവകാശവും രാജേഷിന് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന് സമ്മതം നൽകണം.

7. മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെല്ലാം *2002* ജനുവരി *1*-ന് മുൻപ് രാമ ഗ്രൂപ്പ് പൂർത്തിയാക്കിയിരിക്കണം.

8. ഈ വിഷയം ബഹുമാനപ്പെട്ട ഈ കോടതിക്ക് മുന്നിൽ *2002* ജനുവരി *8*-ന് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യണം.

6. കുടുംബ ഒത്തുതീർപ്പ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, നാരംഗ് ഇൻ്റർനാഷണൽ ഹോട്ടൽ ലിമിറ്റഡിനെയും (ഇനിമുതൽ 'എൻ.എച്ച്.എൽ' എന്ന് അറിയപ്പെടും) അതിന്റെ ഉപസ്ഥാപനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച്, രാമ നാരംഗ്, രമേഷ് നാരംഗ്, രാജേഷ് നാരംഗ് എന്നിവർ മാത്രമായിരിക്കും ഡയറക്ടർമാർ എന്ന് വ്യക്തമാണ്. ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ ഏതൊരു തീരുമാനവും രാമ നാരംഗും രമേഷും രാജേഷും തമ്മിലുള്ള പരസ്പര സമ്മതത്തോടെ മാത്രമേ എടുക്കാൻ പാടുള്ളൂ. ഡയറക്ടർമാരായ രാമ നാരംഗ്, രമേഷ് നാരംഗ്, രാജേഷ് നാരംഗ് എന്നിവരിൽ ആരെയും ഡയറക്ടർ സ്ഥാനത്ത് നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നും ഒത്തുതീർപ്പിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു. എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ സംയുക്ത മാനേജ്മെൻ്റും നിയന്ത്രണവും രാമ നാരംഗും രമേഷ് നാരംഗും തുടർന്നും വഹിക്കും. രാജേഷ് നാരംഗ് ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും മാനേജ്മെൻ്റിന്റെയും ചുമതലയുള്ള മുഴുവൻ സമയ ഡയറക്ടറായി തുടരും. രാമ നാരംഗിന്റെയും രമേഷിന്റെ/രാജേഷിന്റെയും സമ്മതമില്ലാതെ എൻ.എച്ച്.എൽ-നെക്കുറിച്ചോ അതിന്റെ

ഉപസ്ഥാപനങ്ങളെക്കുറിച്ചോ യാതൊരു തീരുമാനവും എടുക്കാൻ പാടില്ലെന്നും ഒത്തുതീർപ്പിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു. കൂടാതെ, കമ്പനിയുടെ എല്ലാ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളും രാമ നാരംഗും രമേഷ്/രാജേഷും തമ്മിലുള്ള ധാരണയനുസരിച്ച്, മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരിൽ ആരെങ്കിലും രണ്ടുപേർ ചേർന്ന് പ്രവർത്തിപ്പിക്കണമെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഇടപാടിന്റെ തുക 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയുകയാണെങ്കിൽ, അത് രാമ നാരംഗ് ഒരു ഭാഗത്തും രമേഷോ രാജേഷോ മറുഭാഗത്തും ഒപ്പിട്ട ചെക്ക് വഴി മാത്രമേ നടത്താൻ പാടുള്ളൂ എന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു.

7. 2001 ഡിസംബർ 12-ലെയും 2002 ജനുവരി 8-ലെയും ഉത്തരവുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ മിനിറ്റ്സ് അനുസരിച്ച് കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഒത്തുതീർപ്പാക്കിയെങ്കിലും, അവർ തമ്മിലുള്ള തർക്കങ്ങൾക്ക് അവസാനമുണ്ടായില്ലെന്ന് കാണുന്നു. ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ മിനിറ്റ്സിലെ 3 (c), (d), (e), (f) എന്നീ ഉപവ്യവസ്ഥകളുടെ വ്യവസ്ഥകൾ രമേഷും രാജേഷും ലംഘിച്ചു എന്ന് ആരോപിച്ചുകൊണ്ട് രാമ നാരംഗ് 2003-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സി) നം.148 സമർപ്പിച്ചു. ഇത് 1998-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നം.366-ലെ 1998-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സി) നം.209-ലെ 1999-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സി) നം.265-67-ൽ സമർപ്പിച്ചതാണ്. രാമ നാരംഗിന്റെ വാദം, രമേഷും രാജേഷും സമ്മത ഉത്തരവ് ലംഘിച്ചത് 2001 ഡിസംബർ 12-ലെയും 2002 ജനുവരി 8-ലെയും കോടതി ഉത്തരവുകൾ വ്യക്തമായി അനുസരിക്കാത്തതിന് തുല്യമാണെന്നും, അതുകൊണ്ട് 1971-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമം പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമാണെന്നും ആയിരുന്നു. 2003 സെപ്റ്റംബർ 15-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി എതിർകക്ഷികൾക്കെതിരെ കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഒറീസ ഹൈക്കോടതിയിലെ റിട്ടയേർഡ് ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് വി.എ. മോത്തയോട് മദ്ധ്യസ്ഥത വഹിക്കാൻ കോടതി അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

എന്നാൽ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മദ്ധ്യസ്ഥന്റെ ഗൗരവമായ ശ്രമങ്ങൾക്കിടയിലും ഒത്തുതീർപ്പിൽ എത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

8. മേൽപറഞ്ഞ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് ഒരു പ്രാഥമിക ആക്ഷേപം ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടു. എതിർകക്ഷികളായ രമേഷിന്റെയും രാജേഷിന്റെയും വാദം, കോടതിയിൽ ഉറപ്പ് (Undertaking) നൽകാത്തതുകൊണ്ട്, ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചതിന്റെ പേരിൽ മാത്രം ഈ കോടതിക്ക് അധികാരം വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നായിരുന്നു. 2001 ഡിസംബർ 12-ലെ ഉത്തരവ് 2002 ജനുവരി 8-ലെ ഉത്തരവിൽ ലയിച്ചുവെന്നും, തങ്ങൾ ആ ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കിയെന്നും എതിർകക്ഷികൾ വാദിച്ചു. കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ചുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ ഈ ആക്ഷേപങ്ങൾ, ഈ കോടതിയുടെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് രാമ നാരംഗ് ***v.*** രമേഷ് നാരംഗും മറ്റൊരാളും[1] എന്ന കേസിൽ തള്ളിക്കളഞ്ഞു. ഈ കോടതിയുടെ താഴെ പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്:-

> *"33.* ഈ കേസിൽ, കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ഉണ്ടാക്കിയ സമ്മത നിബന്ധനകൾ *(consent terms), 2001* ഡിസംബർ *12*-ലെ *[*രമേശ് നരംഗ് *(1) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *631], 2002* ജനുവരി *8*-ലെ *[*രമേശ് നരംഗ് *(2) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *600]* കോടതി ഉത്തരവുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. തയ്യാറാക്കിയ വിധിയിൽ, *2002* ജനുവരി *8*-ലെ ഉത്തരവ് *[*രമേശ് നരംഗ് *(2) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *600]* 'ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവരും കൃത്യമായി നിരീക്ഷിക്കുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും' ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു എന്ന് കാണിക്കുന്നു. സമ്മത ഉത്തരവിലെ നിബന്ധനകൾ ലംഘിക്കുന്നത്, *2001* ഡിസംബർ *12*-ലെ

1 (2006) 11 എസ്.സി.സി 114

*[*രമേശ് നരംഗ് *(1) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *631], 2002* ജനുവരി *8-*ലെ *[*രമേശ് നരംഗ് *(2) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *600]* കോടതി ഉത്തരവുകളുടെ ലംഘനത്തിന് തുല്യമാകും. അതിനാൽ, ഇത് കോടതി അലക്ഷ്യ നിയമം, *1971*-ലെ *2(b)* വകുപ്പിന്റെ ആദ്യ ഭാഗം അനുസരിച്ച് ശിക്ഷാർഹമാണ്. ബാബു റാം ഗുപ്ത കേസിൽ *[(1980) 3* എസ്.സി.സി *47 : 1980* എസ്.സി.സി *(ക്രിമിനൽ) 527]* പ്രതിഫലിച്ച നിയമത്തിലെ മുൻകാല ആശയക്കുഴപ്പങ്ങൾ കാരണം എതിർകക്ഷികളെ കോടതി അലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരായി കണക്കാക്കരുത് എന്ന ചോദ്യം, കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീർപ്പാക്കുമ്പോൾ തീരുമാനത്തിനായി മാറ്റിവെക്കേണ്ട ഒന്നാണ്. എതിർകക്ഷികൾ കോടതി അലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ, ഇത് ഒരു ലഘൂകരിക്കുന്ന ഘടകമായി വാദിക്കപ്പെടാം. ഈ വാദം കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതല്ല. എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച പ്രാഥമികമായ എതിർപ്പ് തള്ളിയിരിക്കുന്നു.

9. എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച പ്രാഥമിക എതിർപ്പുകൾ തള്ളിയ ശേഷം, മേൽപ്പറഞ്ഞ കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി ഈ കോടതി വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേട്ടു. 3(c) വ്യവസ്ഥ ലംഘിച്ചതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എതിർകക്ഷികൾക്കെതിരെയുള്ള പ്രധാന ആരോപണങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്:

(a) കരാർ തുക പത്ത് ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലായിരുന്നിട്ടും, ഒന്നിലധികം ചെക്കുകൾ നൽകി ഉയർന്ന മൂല്യമുള്ള കരാറുകൾ നടപ്പിലാക്കി. പത്തു ലക്ഷം രൂപയിലധികം മൂല്യമുള്ള ഇടപാടുകൾക്ക് ഒരു ഭാഗത്ത് രാമ നരംഗും, മറുഭാഗത്ത് രമേഷോ രാജേഷോ സംയുക്തമായി ഒപ്പിടണം എന്ന നിബന്ധന മറികടക്കാൻ

വേണ്ടിയാണ് ഇത് ചെയ്തത്.

(b) കമ്പനിയുടെ നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ മറച്ചുവെച്ചു, അതിനാൽ രാമയെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടാണ് കമ്പനി നിയന്ത്രിച്ചത്;

(c) ട്രേഡ് യൂണിയനുമായുള്ള ഒത്തുതീർപ്പ് എതിർകക്ഷികൾ ഏകപക്ഷീയമായി നടത്തി, വർദ്ധിപ്പിച്ച ശമ്പളത്തിന്റെ ചെക്കുകളിൽ ഒപ്പിടാൻ മാത്രമാണ് ഹർജിക്കാരനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ തന്നോട് ആലോചിച്ചില്ല എന്ന കാരണത്താൽ ഹർജിക്കാരൻ അതിന് വിസമ്മതിച്ചു;

(d) സീനിയർ എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുടെ നിയമനത്തിലും സ്ഥാനക്കയറ്റത്തിലും എതിർകക്ഷികൾ ഏകപക്ഷീയമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്തതായും, അതുവഴി 3(d) വ്യവസ്ഥയുടെ വ്യക്തമായ ലംഘനം നടത്തിയതായും ആരോപിക്കപ്പെട്ടു.

10. എതിർകക്ഷികൾ പ്രസ്തുത കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് മറുപടി നൽകി. സമ്മത നിബന്ധനകളെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യാഖ്യാനം കക്ഷികളുടെ പരസ്പര ധാരണയ്ക്ക് വിരുദ്ധമായതിനാൽ, ഹർജിക്കാരൻ സമ്മത നിബന്ധനകളുടെ സാങ്കേതിക ലംഘനം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി അനാവശ്യമായ നേട്ടം നേടാൻ ശ്രമിക്കുകയാണെന്ന് എതിർകക്ഷികൾ വാദിച്ചു. പത്തു ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലുള്ള കമ്പനി ഇടപാടുകളിൽ ഹർജിക്കാരൻ വീറ്റോ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുകയാണെന്നും, ഒരു പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിക്കുക എന്നത് കക്ഷികളുടെ ഉദ്ദേശമായിരുന്നില്ല എന്നും ബോധിപ്പിച്ചു.

11. എന്നിരുന്നാലും, എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച വാദങ്ങളെ കോടതി അനുകൂലിച്ചില്ല, എതിർകക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ തള്ളിക്കൊണ്ട്, രാമ നരംഗ് ***(V) v.*** രമേശ് നരംഗും മറ്റൊരാളും[2] എന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത 2007 മാർച്ച് 15-ലെ വിധിന്യായത്തിലും ഉത്തരവിലും ഈ കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

> *"32.* സമ്മത നിബന്ധനകളിൽ ഏർപ്പെട്ടതിന്റെയും സംയുക്തമായി ഉറപ്പ് നൽകിയതിന്റെയും ഉദ്ദേശ്യം, എല്ലാ കക്ഷികളുടെയും സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ കുടുംബ ബിസിനസ്സ് സൗഹാർദ്ദപരമായി മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുക എന്നതായിരുന്നു. എന്നാൽ എതിർകക്ഷികൾ, ഹർജിക്കാരനെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് എൻ.എച്ച്.എൽ കമ്പനിയുടെ സമ്പൂർണ്ണ നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു. കമ്പനിയെ ബാധിക്കുന്ന എല്ലാ മാനേജ്മെന്റ് തീരുമാനങ്ങളും മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും രാകേഷ് നരംഗ് എന്ന മുഴുവൻ സമയ ഡയറക്ടർ ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ/മാനേജ്മെന്റ് എന്ന മറവിൽ ഏകപക്ഷീയമായി എടുത്തു. ഇത് രാമ നരംഗും രമേശ് നരംഗും സംയുക്ത മാനേജ്മെന്റിലും നിയന്ത്രണത്തിലും തുടരണം എന്ന് വ്യക്തമായി പറയുന്ന *3(c)* വ്യവസ്ഥയുടെ വ്യക്തമായ ലംഘനമാണ്. കക്ഷികൾ കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ സമ്മത നിബന്ധനകൾ സംബന്ധിച്ച് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ളതാണ്.
>
> *33.* കമ്പനിയുടെ സംയുക്ത മാനേജ്മെന്റും നിയന്ത്രണവും ഹർജിക്കാരന് വീറ്റോ അധികാരം നൽകുന്നു എന്നാണ് എതിർകക്ഷികൾ തെറ്റായി വാദിച്ചത്. നൽകിയിട്ടുള്ള ഉറപ്പിലെ നിബന്ധനകൾ അനുസരിച്ച്, കുടുംബ ബിസിനസ് എന്ന നിലയിൽ എല്ലാവരുടെയും സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ സൗഹാർദ്ദപരമായി

2 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

കമ്പനി നടത്താൻ ഹർജിക്കാരനും എതിർകക്ഷികൾക്കും ബാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ, എതിർകക്ഷികൾ ഹർജിക്കാരനെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് സമ്പൂർണ്ണ നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇത് ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പിലെ നിബന്ധനകൾക്ക് വിരുദ്ധമാണ്.

12. കോടതി അലക്ഷ്യ നിയമത്തിലെ 2(b) വകുപ്പ് പ്രകാരം നിലവിലെ എതിർകക്ഷികളെ കുറ്റക്കാരായി വിധിച്ചുകൊണ്ട് ഈ കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

"52. കക്ഷികൾ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പും, ആ ഉറപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ *2001* ഡിസംബർ *12*-ന് *[*രമേശ് നരംഗ് *(1) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *631], 2002* ജനുവരി *8*-ന് *[*രമേശ് നരംഗ് *(2) v.* രാമ നരംഗ്*, (2009) 16* എസ്.സി.സി *600]* ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളും മറ്റ് പ്രസക്തമായ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിശോധിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ സുചിന്തിതമായ അഭിപ്രായത്തിൽ, എതിർകക്ഷികൾ ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ഉദ്ദേശ്യപൂർവ്വം മനഃപൂർവ്വമായും അനുസരിക്കാതിരുന്നതിലൂടെ കോടതി അലക്ഷ്യം കാണിച്ചതിന് വ്യക്തമായി കുറ്റക്കാരാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകളുടെ വിശുദ്ധി നിലനിർത്തുന്നതിന്, മനഃപൂർവ്വം ഉത്തരവുകൾ ലംഘിച്ചതിന് എതിർകക്ഷികൾക്ക് ഉചിതമായ ശിക്ഷ ലഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

53. തൽഫലമായി, ഞങ്ങൾ എതിർകക്ഷികളെ കോടതി അലക്ഷ്യ നിയമത്തിലെ *2(b)* വകുപ്പ് പ്രകാരം കുറ്റക്കാരായി വിധിക്കുകയും രണ്ട് മാസത്തേക്ക് സാധാരണ തടവിന് ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ, ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ അടയ്ക്കേണ്ട *2000* രൂപ പിഴയും ചുമത്തുന്നു. പിഴയടക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ അവർ ഒരു മാസം

കൂടി തടവ് അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും."

13. രാമ നരംഗ് ***(V)***[3]-യിലെ (മേൽപ്പറഞ്ഞത്) 2007 മാർച്ച് 15-ലെ വിധിന്യായത്തിലെയും ഉത്തരവിലെയും 54-ാം ഖണ്ഡികയും ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്:

> *"54.* എതിർകക്ഷികളെ ഉടൻ ജയിലിലേക്ക് അയക്കുന്നത് കമ്പനിയിൽ പൂർണ്ണമായ ആശയക്കുഴപ്പങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുമെന്നും, അത് കമ്പനിയിലെ ജീവനക്കാർ ഉൾപ്പെടെ ധാരാളം ആളുകളുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളെ സാരമായി ബാധിക്കുമെന്നും ഞങ്ങൾക്കറിയാം. അതിനാൽ, ഈ കേസിലെ പ്രത്യേക വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത്, എതിർകക്ഷികൾക്ക് വിധിച്ച തടവുശിക്ഷ താൽക്കാലികമായി നിർത്തിവയ്ക്കുന്നു. ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പുകൾ കക്ഷികൾ കൃത്യമായി പാലിക്കണം എന്നും ഞങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പുകൾ ലംഘിച്ചതായി സമാനമായ ഒരു വിഷയം കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടാൽ, അത്തരം സന്ദർഭത്തിൽ, എതിർകക്ഷികളെ ഉടൻ തടവിലാക്കാൻ ഈ കേസിൽ വിധിച്ച ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്നതിനായി അയയ്ക്കുന്നതാണ്."

14. എതിർകക്ഷികളെ കോടതി അലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരായി കോടതി വിധിച്ചെങ്കിലും, അവരെ ഉടൻ ജയിലിൽ അടയ്ക്കുന്നത് കമ്പനിയിൽ പൂർണ്ണമായ ആശയക്കുഴപ്പങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുമെന്നും, ജീവനക്കാർ ഉൾപ്പെടെ ധാരാളം ആളുകളുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളെ സാരമായി ബാധിക്കുമെന്നുമുള്ള വസ്തുത കണക്കിലെടുത്ത്, എതിർകക്ഷികൾക്ക് വിധിച്ച തടവുശിക്ഷ താൽക്കാലികമായി നിർത്തിവച്ചു എന്ന് ഇതിൽ

3 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് കക്ഷികൾ സൂക്ഷ്മതയോടെ പാലിക്കണം എന്നും ഈ കോടതി തുടർന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു. ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പിന്റെ സമാനമായ ലംഘനങ്ങൾ കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടാൽ, എതിർകക്ഷികളെ ഉടൻ ജയിലിലേക്ക് അയച്ച് ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്നതിന് ഉത്തരവായിരിക്കും എന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു.

15. കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കം തുടരുക മാത്രമല്ല, കൂടുതൽ രൂക്ഷമാവുകയും ചെയ്തു എന്ന് തോന്നുന്നു. രാമയുടെ നിസ്സഹകരണം കാരണം കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം സ്തംഭിച്ചു എന്ന് വാദിച്ചുകൊണ്ട് രമേശ് കമ്പനി ലോ ബോർഡ്, ന്യൂ ഡൽഹിയിൽ (ഇനി സി.എൽ.ബി എന്ന് വിളിക്കുന്നു) 2008-ലെ കമ്പനി ഹർജി നം.47 സമർപ്പിച്ചു. ചെക്കുകളിൽ ഒപ്പിടുന്നതിൽ രാമ നിസ്സഹകരണം കാണിച്ചതു കാരണം 2007 നവംബർ മുതൽ ജീവനക്കാർക്ക് ശമ്പളം നൽകാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്ന് പ്രസ്തുത കമ്പനി ഹർജിയിൽ വാദിച്ചു. വിതരണക്കാർക്കുള്ള ബില്ലുകൾ അടയ്ക്കാനും കഴിഞ്ഞില്ല, ഇത് കമ്പനിയുടെ വിവിധ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ ഗുരുതരമായി ബാധിച്ചു എന്നും വാദിച്ചു. 2008 മാർച്ച് 14-ന് സി.എൽ.ബി, എൻ.എച്ച്.എൽ കമ്പനിയുടെ ബോർഡ് യോഗം 2008 മാർച്ച് 24-ന് രാവിലെ 11.00 മണിക്ക് കമ്പനിയുടെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ഓഫീസിൽ വെച്ച് നടത്താൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. യോഗത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഇനങ്ങളുടെ ഒരു ലിസ്റ്റ് 2008 മാർച്ച് 18-നകം ഡയറക്ടർമാർക്ക് കൈമാറാനും മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരോടും നിർദ്ദേശിച്ചു. യോഗത്തിന്റെ നടപടികൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി സി.എൽ.ബി മുൻ അംഗമായിരുന്ന ശ്രീ സി.ആർ. ദാസിനെ നിരീക്ഷകനായും നിയമിച്ചു. പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, രമേശ് 2008 മാർച്ച് 20-ന് 2018-ലെ സി.എ നം.194 -ഉം സമർപ്പിച്ചു. അതിൽ, 2007 ഡിസംബറിലെയും 2008 ജനുവരിയിലെയും ശമ്പള/വേതന കുടിശ്ശിക കാരണം, കമ്പനിയുടെ ഡൽഹി ഫ്ലൈറ്റ് കാറ്ററിംഗ് യൂണിറ്റിലെ ഏകദേശം ഇരുന്നൂറോളം

തൊഴിലാളികൾ പണി നിർത്തുകയും പ്രതിഷേധവും പ്രക്ഷോഭവും ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

16. 2008 ഏപ്രിൽ 7-ന് കേസ് കമ്പനി ലോ ബോർഡിന്റെ (സി.എൽ.ബി) പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നപ്പോൾ, ബോർഡ് തുടർച്ചയായ രണ്ട് തീയതികളിലായി മൊത്തം പതിനഞ്ച് മണിക്കൂർ യോഗം ചേർന്നിട്ടും, ഓരോ ഡയറക്ടറും അവരവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ ഉറച്ചുനിന്നതിനാൽ ഒരൊറ്റ തീരുമാനവും എടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല എന്ന് സി.എൽ.ബി കണ്ടെത്തി. ഒബ്സെർവറുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ നിന്ന്, മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരും കർശന നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചതിനാൽ പൂർണ്ണമായ സ്തംഭനം (deadlock) ഉണ്ടായതായി സി.എൽ.ബി മനസ്സിലാക്കി. 1956-ലെ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397/398 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടികളിൽ, കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യമാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനമെന്ന് സി.എൽ.ബി ശ്രദ്ധിച്ചു. ഡയറക്ടർമാർ തമ്മിലുള്ള അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാരണം, ശമ്പളം/വേതനം നൽകൽ, വിതരണക്കാർക്കുള്ള പണം നൽകൽ തുടങ്ങിയ നിരവധി പ്രവർത്തനപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ (operational issues) തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്നു, ഇത് ജീവനക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭത്തിനും വിതരണത്തിലെ ക്രമക്കേടുകൾക്കും കാരണമാകുന്നു എന്നും സി.എൽ.ബി നിരീക്ഷിച്ചു. അതുകൊണ്ട്, ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ, കമ്പനിയുടെയും 3000-ത്തിലധികം ജീവനക്കാരുടെയും/തൊഴിലാളികളുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തി, ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടാകേണ്ടത് ഉചിതമാണെന്ന് സി.എൽ.ബി കണ്ടെത്തി. അങ്ങനെ, 2008 ഏപ്രിൽ 10-ന് സി.എൽ.ബി താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

> *"8.* അതനുസരിച്ച്, വാദത്തിനിടെ ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ശ്രീ ജസ്റ്റിസ് അരവിന്ദ് വി. സാവന്തിനെ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്മതത്തോടെ, ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിയമിക്കുന്നു *(മൊബൈൽ നം. .....).* ഫെസിലിറ്റേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ, കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സ് സുഗമമായി നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് അടിയന്തിരവും അത്യാവശ്യവുമായ വിഷയങ്ങളിൽ ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിൽ ഒരു ഏകകണ്ഠ അഭിപ്രായം കൊണ്ടുവരാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുന്നതാണ്. ഒരു സമവായം സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ പരിഗണിച്ച്, അദ്ദേഹം എടുക്കുന്ന അന്തിമ തീരുമാനം ഡയറക്ടർമാർക്കും കമ്പനിക്കും ബന്ധിതമായിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പങ്ക് പ്രവർത്തനപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന് ഞാൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന്, എല്ലാ വിഭാഗം തൊഴിലാളികൾ/ജീവനക്കാർ എന്നിവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ, വിതരണക്കാർ/വിതരണ കരാറുകൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ, ഉപകരണങ്ങളുടെ അടിയന്തിര അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ തുടങ്ങിയവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവയെല്ലാം ഉദാഹരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്. കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സ് സുഗമമായി നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന അടിയന്തിരവും അത്യാവശ്യവുമായ പ്രവർത്തനപരമായ വിഷയങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് ഈ ഉത്തരവിന്റെ അന്തസ്സത്ത പരിഗണിച്ച് തീരുമാനിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ അദ്ദേഹത്തിന് ഈ ചുമതല ഉണ്ടായിരിക്കും."

17. കമ്പനി ലോ ബോർഡ് (സി.എൽ.ബി) 2008 ഏപ്രിൽ 10-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ്, 2007 മാർച്ച് 15-ലെ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിന്റെ ലംഘനമാണ് എന്നും, കോടതി അലക്ഷ്യം ചെയ്തതിനെ നിയമപരമാക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമം മാത്രമാണ് എന്നും ആരോപിച്ചുകൊണ്ട് ഹർജിക്കാരൻ ഈ കോടതിയെ വീണ്ടും സമീപിച്ചു.

18. നടപടിക്രമ രേഖകൾ അനുസരിച്ച്, 2008 ഡിസംബർ 15-ന് ഈ കോടതി കക്ഷികളുടെ കൗൺസിലിനെ കേൾക്കുകയും വിധി പറയാനായി മാറ്റിവെക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു എന്ന് കാണുന്നു. 2009 ഫെബ്രുവരി 10-ന് കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി വീണ്ടും ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും, അന്ന് ഈ കോടതി താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു:

"ഞങ്ങൾ *27.01.2009*-ലെ ഉത്തരവ് പരിശോധിച്ചു.

2008 ഡിസംബർ *15*-ന്, ഈ കോടതി കക്ഷികളുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട കൗൺസിലിനെ വിശദമായി കേൾക്കുകയും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് നീട്ടിവെയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഈ കോടതി ഉത്തരവ് പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, *1*-ാം എതിർകക്ഷി, *2008*-ലെ ഐ.എ നം.*1* സമർപ്പിച്ചു. അതിൽ *2008* ഡിസംബർ *15*-ലെ ഉത്തരവ് പിൻവലിക്കാനായി *(recall)* അപേക്ഷിച്ചു. പ്രസ്തുത ഐ.എയിൽ *2*-ാം ഖണ്ഡികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് താഴെ നൽകുന്നു*:*

'കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേൾക്കാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കണമെന്ന് കൃത്യമായ നിർദ്ദേശം നൽകിയിരുന്നു.

2008 ഡിസംബർ *15*-ന്, ഈ കേസിൽ ഹാജരായിരുന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ മിസ്റ്റർ. നരിമാന്, വ്യക്തിപരമായ കാരണങ്ങളാൽ ഹാജരാകാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എതിർകക്ഷികൾക്കും ഈ ബഹുമാനപ്പെട്ട കോടതിക്കും

ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ, മറ്റൊരു സീനിയർ കൗൺസിലിനെ കേസ് വാദിക്കാനായി ഏർപ്പാടാക്കിയിരുന്നു. അന്ന്, മിസ്റ്റർ. നരിമാൻ മറ്റൊരു ദിവസം ലഭ്യമാണെങ്കിൽ, ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസത്തേക്ക് മാറ്റിവെക്കുന്നത് പരിഗണിക്കാം എന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ജഡ്ജിമാർ നിരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിരുന്നാലും, നിർഭാഗ്യവശാൽ, ഒരു തെറ്റായ ധാരണയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, മിസ്റ്റർ. നരിമാനുമായി ആലോചിക്കാതെ, അദ്ദേഹം *2009* ജനുവരി വരെ ലഭ്യമാകില്ല എന്ന് ഒരു പ്രസ്താവന നടത്തുകയുണ്ടായി.

നീതിയുടെ താൽപ്പര്യാർത്ഥം, *2008* ഡിസംബർ *15*-ലെ ഉത്തരവ് പിൻവലിക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. ഞങ്ങൾ അതിനനുസരിച്ച് ഉത്തരവിടുന്നു.

ഈ വിഷയം *2009* ഫെബ്രുവരി *20*, വെള്ളിയാഴ്ച, മറ്റൊരു ബെഞ്ചിന്റെ മുമ്പാകെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക."

19. അതിനുശേഷം ഈ വിഷയം 2009 ഏപ്രിൽ 9-ന് ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ വന്നു. 2009 ഏപ്രിൽ 9-ലെ ഉത്തരവ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കഴിഞ്ഞ ഒരു പതിറ്റാണ്ടായി കമ്പനി ആദായ നികുതി നിയമപ്രകാരം റിട്ടേൺ സമർപ്പിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് ഒരു ചോദ്യത്തിൽ നിന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ, കണക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുകയോ ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നും കണ്ടെത്തി. രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസ് മുമ്പാകെ ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടില്ല എന്നും കണ്ടെത്തി. കമ്പനീസ് നിയമം പ്രകാരമോ 1961-ലെ ആദായ നികുതി നിയമം പ്രകാരമോ ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു അധികാരികളും യാതൊരു നടപടിയും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല എന്നും കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. അതിനാൽ, ആദായ നികുതി അധികാരികളുടെ മുമ്പാകെ തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന

വിഷയങ്ങളുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി കോടതി ആരാഞ്ഞു. വരുമാനത്തിന്റെ താൽപ്പര്യവും തൊഴിലാളികളുടെ താൽപ്പര്യവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി, ആദ്യപടിയായി, പുസ്തകങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് സാമ്പത്തിക കണക്കുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ എം/എസ് കെ.പി.എം.ജി ചാർട്ടേർഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്സിനോട് കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കും വാദങ്ങൾക്കും ഹാനികരമാകാതെ, കണക്കുകളിൽ ഒപ്പിടാൻ ഇരു കക്ഷികളോടും കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. ചാർട്ടേർഡ് അക്കൗണ്ടന്റിനോട് ഇരു കക്ഷികളുമായി കൂടിയാലോചിക്കാനും നിർദ്ദേശിച്ചു. വിഷയം 2009 ജൂലൈ 13-ന് വീണ്ടും ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.

20. 2009 ജൂലൈ 13-ന് വീണ്ടും ഈ കോടതി വിശദമായ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസിനെയും ചീഫ് കമ്മീഷണർ ഓഫ് ഇൻകംടാക്സിനെയും കേസിൽ കക്ഷി ചേർക്കാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു എന്ന് കാണിക്കുന്നു. ആദായ നികുതി നിയമപ്രകാരം കമ്പനിക്കെതിരെ കൂടിശ്ശിക സംബന്ധിച്ച് എന്ത് നടപടിയാണ് സ്വീകരിച്ചതെന്ന് ചീഫ് കമ്മീഷണർ ഓഫ് ഇൻകംടാക്സിൽ നിന്ന് അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. കമ്പനി റിട്ടേൺ/അക്കൗണ്ടുകൾ സമർപ്പിക്കാതിരുന്നിട്ടും എന്തുകൊണ്ടാണ് എല്ലാ വർഷത്തെയും അസസ്മെന്റ് പൂർത്തിയാക്കാത്തതെന്നും കോടതിക്ക് അറിയേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. തുടർന്ന് വിഷയം 2009 ജൂലൈ 21-ന് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. 2009 ജൂലൈ 21-ന്, ചീഫ് കമ്മീഷണർ ഓഫ് ഇൻകംടാക്സ് സമർപ്പിച്ച സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് കോടതി പരിഗണിച്ചു. കമ്പനീസ് നിയമം പ്രകാരം നടപടിയെടുക്കാത്തതിന് രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസ് കോടതിയിൽ മാപ്പ് പറഞ്ഞു. ഇരു ഉദ്യോഗസ്ഥരും നിയമപ്രകാരം നടപടിയെടുക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയതായി കോടതി രേഖപ്പെടുത്തി. നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാത്തതിനു പുറമെ, കമ്പനിയുടെ ഓഡിറ്റർമാർ കണക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നും കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. അതിനാൽ, കാര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാനും,

പ്രത്യേകിച്ച് 3000 തൊഴിലാളികളുടെയും രാജ്യത്തിന്റെ ഖജനാവിന്റെയും താൽപ്പര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, ഭരണഘടനയുടെ 142-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരം തന്റെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് കോടതി ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറെ നിയമിച്ചു. കമ്പനിയുടെ സാമ്പത്തിക മാനേജ്മെന്റ് പരിശോധിക്കുകയും, കമ്പനിയുടെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതിയും കമ്പനീസ് നിയമം, ആദായ നികുതി നിയമം എന്നിവയിലെ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും സംബന്ധിച്ച് സമയാസമയങ്ങളിൽ ഈ കോടതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുക എന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതല. ഭാവിയിൽ നല്ല കോർപ്പറേറ്റ് ഭരണത്തിനായി, സാമ്പത്തിക മാനേജ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അതിനാൽ, ഒരു ടാക്സ് വിദഗ്ധനായ ശ്രീ ഹോമി റാനിനയോട് അസൈൻമെന്റ് ഏറ്റെടുക്കാനും നിലവിലെ സ്ഥിതി റിപ്പോർട്ട് ഈ കോടതിക്ക് സമർപ്പിക്കാനും ആവശ്യപ്പെട്ടു, അതുവഴി ഉചിതമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ സാധിക്കും. ഈ ഉത്തരവ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി കേൾക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, കാര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാനായിരുന്നു കോടതി കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിച്ചത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം.

21. എന്നിരുന്നാലും, 2009 ജൂലൈ 21-ലെ ഉത്തരവിൽ, കമ്പനി ലോ ബോർഡ് (സി.എൽ.ബി) നിയമിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ശ്രീ അരവിന്ദ് സാവന്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന് ഈ ഉത്തരവ് തടസ്സമാകില്ല എന്നും കോടതി വ്യക്തത വരുത്തി.

22. തുടർന്ന് കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി 2009 ജൂലൈ 29-ന് ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ വന്നു. അന്നത്തെ ഉത്തരവിലൂടെ, ശ്രീ റാനിനയോട് സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി ചുമതലയേൽക്കാൻ ഈ കോടതി അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പങ്ക് കമ്പനീസ്

നിയമത്തിലെയും ആദായ നികുതി നിയമത്തിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നതിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങും എന്ന് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലൂടെ, കമ്പനിയുടെ കണക്കുകൾ തയ്യാറാക്കാനും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യാനും കോടതി എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി ചാർട്ടേർഡ് അക്കൗണ്ടൻ്റ്സിനോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. അവരുടെ പ്രവർത്തനം ഫെസിലിറ്റേറ്ററിൻ്റെ പ്രവർത്തനവുമായി ഓവർലാപ്പ് ചെയ്യില്ലെന്നും, ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്ക് നിയമപ്രകാരം സ്വതന്ത്രമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ കഴിയുമെന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. കമ്പനീസ് നിയമം പ്രകാരമുള്ള കൃത്യമായ യോഗങ്ങൾ നടന്നിട്ടില്ല എന്നും കോടതി കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. അതിനാൽ, 2009 ജൂലൈ 21-ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി നിയമിക്കപ്പെട്ട ശ്രീ റാനിനയുടെ ചുമതലകൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് കോടതി വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. സംക്ഷിപ്തമായി ആ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇതാ:

(i) എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി ഉൾപ്പെടെ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ കക്ഷികളുടെയും അനൗപചാരിക യോഗം ശ്രീ റാനിന വിളിച്ചുചേർക്കണം. ഈ യോഗത്തിൽ, ശ്രീ റാനിന ഒരു ഉപദേശകനായി മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കാൻ പാടുള്ളൂ, കമ്പനിയുടെ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായിട്ടല്ല;

(ii) പ്രസക്തമായ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച ശേഷം, ശ്രീ. റാണീന കമ്പനിയിൽ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി പ്രവേശിക്കുന്നതിനുള്ള രീതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനായി ഒരു യോഗം കൂടി വിളിച്ചുചേർക്കേണ്ടതായിരുന്നു. കമ്പനി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചതിൻ്റെ പേരിൽ കമ്പനി രജിസ്ട്രാർ ഡയറക്ടർമാർക്കെതിരെ നടപടിയെടുക്കാൻ കോടതി 2009 ജൂലൈ 21-ലെ മുൻ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. ഈ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ശ്രീ. റാണീനയെ പ്രോസിക്യൂഷന് വിധേയനാക്കരുത് എന്നും കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുകയുണ്ടായി;"

(iii) എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി കമ്പനിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുകയും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യണം. എന്തെങ്കിലും തടസ്സം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടാൽ, അവർ ശ്രീ റാനിനയെ അറിയിക്കുകയും, അദ്ദേഹം അത് ആദ്യം സ്വയം പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും, സാധിക്കാതെ വന്നാൽ കോടതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

(iv) എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി അക്കൗണ്ടുകളുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ടുകൾ സമയാസമയങ്ങളിൽ ശ്രീ റാനിനയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കണം. കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ ശ്രീ റാനിനയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും തടസ്സമോ ബുദ്ധിമുട്ടോ നേരിട്ടാൽ, അദ്ദേഹം ശ്രീ പരാഗ് ത്രിപാഠി മുഖേന ഈ കോടതിക്ക് സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കണം.

23. അതിനുശേഷം വിഷയം 2009 ഡിസംബർ 14-ന് ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ വന്നു. കമ്പനിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ 2006 മാർച്ച് 31 വരെ കൃത്യമായി ഓഡിറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്നും, ഉപകമ്പനികളുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ 2009 മാർച്ച് 31 വരെ ഓഡിറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്നും കോടതി രേഖപ്പെടുത്തി. എന്നിരുന്നാലും, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 212-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ആ തീയതി വരെയും പാലിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് കോടതി തുടർന്ന് ശ്രദ്ധിച്ചു. രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസ് മുമ്പാകെ അക്കൗണ്ടുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സമയം 2010 ജനുവരി 31 വരെ കോടതി നീട്ടിനൽകി. അതിനാൽ, കൂടുതൽ ഉത്തരവുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ ഈ നടപടികൾ തീർപ്പാക്കാതെ തുടരണം എന്നും കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു.

24. അതേ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, ശ്രീ റാനിനയ്ക്ക് ഉപദേശം നൽകുന്നതിനായി ഹോട്ടൽ

മാനേജ്മെന്റിൽ വിദഗ്ധനായ ശ്രീ ഹബീബ് റഹ്മാനെ കോടതി നിയമിച്ചു. ഡയറക്ടർമാർ തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും തർക്കമുണ്ടായാൽ, ശ്രീ ഹബീബ് റഹ്മാനുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ശ്രീ എച്ച്.പി. റാനിന എടുക്കുന്ന തീരുമാനം അന്തിമവും ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാർക്ക് ബാധകവുമായിരിക്കും എന്നും കോടതി തുടർന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു. അതിനുശേഷം വിഷയം 2010 ഏപ്രിൽ 16-ന് ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തു. 2010 ഫെബ്രുവരി 8-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസ് 2010 മാർച്ച് 26-ന് ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചു എന്ന് പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. 1990 മുതലുള്ള കാലയളവിൽ കമ്പനി പരിപാലിച്ച ഡയറക്ടർമാരുടെ രജിസ്റ്റർ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾക്കും ബോർഡ്/കമ്പനി പുറപ്പെടുവിച്ചറെസല്യൂഷനുകൾക്കും അനുരൂപമല്ല എന്ന് കണ്ടെത്തി. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഡയറക്ടർമാരുടെ രജിസ്റ്റർ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യാനും കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾക്കും ബോർഡ് പുറപ്പെടുവിച്ചറെസല്യൂഷനുകൾക്കും അനുരൂപമാക്കാനും കോടതി ശ്രീ എച്ച്.പി. റാനിനയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. കോടതി മുമ്പാകെ ഹാജരായ കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കും വാദങ്ങൾക്കും ഹാനികരമാകാതെയാണ് ഈ ഉത്തരവ് കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ചത്.

25. അതിനുശേഷം, 2010 മെയ് 3-ന് വിഷയം കോടതിയിൽ വാദത്തിന് വന്നു. അന്നത്തെ ഉത്തരവിലൂടെ, ഹോട്ടലിന്റെയും ഫ്ലെറ്റ് കിച്ചനുകളുടെയും ദൈനംദിന കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി ശ്രീ സയ്യിദ് ഹബീബുർ റഹ്മാനെ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി കോടതി നിയമിച്ചു. എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനിക്ക് പകരമായി എം/എസ് ജെ.ജി വർമ്മ & കമ്പനിയെ കമ്പനിയുടെ ടാക്സ് ഓഡിറ്റർമാരായി നിയമിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. ശ്രീ ഹബീബുർ റഹ്മാനെ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി ആണ് നിയമിച്ചതെന്നും, നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചതിന് അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കില്ല എന്നും വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഷം വിഷയം 2010 ഓഗസ്റ്റ് 6-ന്

ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ വന്നു. അന്നത്തെ ഉത്തരവിലൂടെ, കോടതി മുൻ നടപടിക്രമങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുകയും, നിരവധി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടും; പിതാവും പുത്രന്മാരും തമ്മിലുള്ള കുടുംബ തർക്കങ്ങൾ കാരണം അന്നും അക്കൗണ്ടുകളിൽ ഒപ്പിടുന്നത് തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുകയാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. നിയമത്തിലെ ചില വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാതെയും അക്കൗണ്ടുകൾ ഒപ്പിടാതെയും തുടരുന്ന സാഹചര്യമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത് എന്ന് കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. അതിനാൽ, മുംബൈയിലെ 37-ാമത് കോടതിയുടെ അഡീഷണൽ ചീഫ് മെട്രോപൊളിറ്റൻ മജിസ്ട്രേറ്റിനോട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പാകെയുള്ള കേസുകളുടെ വാദം വേഗത്തിലാക്കാനും അന്തിമമായി തീർപ്പാക്കാനും കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലൂടെ ശ്രീ എച്ച്.പി. റാനിനയുടെയും ശ്രീ സയ്യിദ് ഹബീബുർ റഹ്മാന്റെയും സേവനങ്ങൾ കോടതി നിർത്തലാക്കുകയും ചെയ്തു.

26. കമ്പനി ലോ ബോർഡ് (സി.എൽ.ബി) മുമ്പാകെയുള്ള സമാന്തര നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്ററും (റിട്ടയേർഡ് ജസ്റ്റിസ് അരവിന്ദ് വി. സാവന്ത്) സി.എൽ.ബിയിലെ എതിർകക്ഷിയും തമ്മിൽ ഒത്തുകളിക്കുന്നു എന്നാരോപിച്ച് രാമ നരംഗ് 2008-ലെ കമ്പനി ഹർജി നം.47-ൽ 2011-ലെ കമ്പനി അപേക്ഷ നം.57 സമർപ്പിച്ചു. ശ്രീ രാമ നരംഗ് ഉന്നയിച്ച ആരോപണങ്ങളിൽ തെളിവുകളൊന്നും കോടതിക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിയാത്തതിനെ തുടർന്ന്, 1,00,000/- രൂപ പിഴ ചുമത്തിക്കൊണ്ട് പ്രസ്തുത സി.എ തള്ളി. 2011 ഫെബ്രുവരി 22-ലെ ഉത്തരവിലെ ഖണ്ഡിക (7) ശ്രദ്ധേയമാണ്:

> *"7.* അതിനാൽ, *R-2*-നെതിരെ ഒരു ലക്ഷം രൂപ മാതൃകാപരമായ പിഴ ചുമത്തിക്കൊണ്ട് ഞാൻ സി.എ *57/2011* തള്ളുന്നു. പിഴയായി വിധിച്ച തുക ഇന്നുമുതൽ ഒരു ആഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ന്യൂ ഡൽഹിയിലെ ഹൈക്കോടതി ലീഗൽ എയ്ഡ് കമ്മിറ്റിയിൽ *R-2* കെട്ടിവെക്കണം. നിയമപരമായ പാലിക്കലുകൾ

ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും, *10.04.2008, 12.10.2010, 22.11.2010* തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുമായി, ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാരുടെ യോഗം ചേരുന്നതിനുള്ള തീയതി നിശ്ചയിക്കാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ഇനി നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം, കൂടാതെ *6.1.2011*-ലെ എന്റെ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രകാരം ഒരു നിലവിലെ സ്ഥിതി റിപ്പോർട്ട് *(status report)* അയയ്ക്കുകയും വേണം.*"*

27. തുടർന്ന് രേഖകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്, നിലവിലെ 2-ാം എതിർകക്ഷിയും, മുഴുവൻ സമയ ഡയറക്ടറുമായ രാജേഷ്, തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന 2008-ലെ കമ്പനി ഹർജി നം.47-ൽ കമ്പനി അപേക്ഷ നം.223 2011-ലെ സി.എൽ.ബി മുമ്പാകെ സമർപ്പിച്ചു. ഹർജിക്കാരന്റെ (രാമ) നിസ്സഹകരണപരമായ നിലപാട് കാരണം കമ്പനിയുടെ മുഴുവൻ പ്രവർത്തനങ്ങളും സ്തംഭിച്ചു എന്ന് അപേക്ഷകന് വേണ്ടി വാദിച്ചു. കമ്പനിയുടെ ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കാൻ രാമ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട് എന്നും ഹർജിയിൽ കൂടുതൽ വാദിച്ചു. അതിനാൽ, കമ്പനിയുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ചില ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടി. 2011 ഏപ്രിൽ 28-ന്, എതിർകക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ പരിഗണിച്ച ശേഷം, സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

*"*വിഷയത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട്, *R-2*-ന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ഉന്നയിച്ച ഹർജിക്കാരന്റെ വ്യവഹാരാവകാശം *(locus)* സംബന്ധിച്ച എതിർപ്പ് തള്ളിക്കൊണ്ടും, *R-1* കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിൽ *R-2*-ന്റെ പൂർണ്ണവും, ആവർത്തിച്ചുള്ളതും, സ്ഥിരവുമായ, മനഃപൂർവ്വമുള്ള നിസ്സഹകരണം കണക്കിലെടുത്തും, കമ്പനിയുടെ

കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും, സി.എ നം.*223/2011*-ൽ ആവശ്യപ്പെട്ട ആശ്വാസം അനുവദിക്കുക എന്നത് ഞാൻ ഉചിതമായി കരുതുന്നു. സി.പി നം.*47/08*-ന്റെ വാദം കേൾക്കുന്നതിനും അന്തിമ തീർപ്പാക്കുന്നതിനും കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ, സി.പി നം.*47/08*-ൽ ഇതിനകം നൽകിയിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് പുറമേ, ബോർഡ് യോഗത്തിലെ ഏതെങ്കിലും അജണ്ടയിനങ്ങളിൽ ഡയറക്ടർമാർ തമ്മിൽ തർക്കമോ/അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമോ ഉണ്ടായാൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ഒരു തീരുമാനം എടുക്കണം, അത് ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാർക്കും കമ്പനിക്കും അന്തിമവും ബാധകവുമായിരിക്കും. *R-1* ന്റെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പ് എന്ന പ്രധാന ലക്ഷ്യത്തോടെ, ഡയറക്ടർമാർ തമ്മിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ടായാലോ, ഏതെങ്കിലും ഡയറക്ടർ ഒപ്പിടാൻ വിസമ്മതിച്ചാലോ, അല്ലെങ്കിൽ ബോർഡിന് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നാലോ, ചെക്കുകളിലും/മിനിറ്റ്സുകളിലും നിയമപരമായ രേഖകളിലും ഒപ്പിടാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്ക് കൂടുതൽ അധികാരം നൽകുന്നു. ഏതെങ്കിലും ചെക്ക്/മിനിറ്റ്സ്/നിയമപരമായ രേഖകൾ ഒപ്പിടുന്നതിന് മുമ്പ്, വിസമ്മതിക്കുന്ന ഡയറക്ടർമാരുമായി യോജിക്കാത്തതിന്റെയോ, യോജിക്കുന്ന ഡയറക്ടർമാരുമായി യോജിക്കുന്നതിന്റെയോ കാരണങ്ങൾ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ രേഖപ്പെടുത്തണം."

28. റെക്കോർഡ് പ്രകാരം, വൈദ്യുതി ബിൽ അടയ്ക്കാത്ത അടിയന്തിര സാഹചര്യത്തിൽ, ഹോട്ടലിലെ വൈദ്യുതി ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യത മുന്നിൽ കണ്ട് കമ്പനി 2011-ലെ അപേക്ഷ നം.610 സി.എൽ.ബിയിൽ സമർപ്പിച്ചു. ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്ക് സുഗമമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല എന്ന് സി.എൽ.ബിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി. അതിനാൽ, 2011 നവംബർ 29-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, സി.എൽ.ബി, ഒരു താൽക്കാലിക നടപടിക്രമം എന്ന നിലയിൽ, ഇതിനകം നിയമിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്ററിന്

പുറമെ, ശ്രീ എച്ച്.എസ്. ആചാര്യയെ ഒരു പ്രത്യേക ഓഫീസർ-കം-അഡ്വൈസറായി നിയമിച്ചു. 2011 ഏപ്രിൽ 28-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ നൽകിയ അധിക അധികാരങ്ങൾ നിലവിലെ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ വിനിയോഗിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കുന്നതിനാൽ, കൂടുതൽ ഉത്തരവുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ ശ്രീ ആചാര്യയ്ക്ക് ആ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കാം എന്നും സി.എൽ.ബി തുടർന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.

29. തുടർന്ന്, 2015 ഏപ്രിൽ 30-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

> *"16.* അതിനാൽ, മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ, ശ്രീ എച്ച്.എസ്. ആചാര്യയെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസർ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് നീക്കം ചെയ്തുകൊണ്ട്, ഞാൻ ശ്രീ എച്ച്.പി. റാനിനയെ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസറായി നിയമിക്കുന്നു. സി.എൽ.ബിയുടെ ഉത്തരവനുസരിച്ച് ശ്രീ ആചാര്യക്ക് ഫെസിലിറ്റേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസർ എന്ന നിലയിൽ ലഭിച്ചിരുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളോടും കൂടിയാണ് ശ്രീ റാനിന പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്. *2011* നവംബർ *29*-ലെ ഉത്തരവുകളിലൂടെ സി.എൽ.ബി ശ്രീ ആചാര്യയെ നിയമിച്ചപ്പോൾ നൽകിയ അധികാരങ്ങൾക്കപ്പുറം ശ്രീ റാനിന പോകരുത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. സി.എൽ.ബിയുടെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ *R1* കമ്പനി ഫ്ലൈറ്റ് കാറ്ററിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ അടച്ചുപൂട്ടരുത്."

അതനുസരിച്ച്, ശ്രീ എച്ച്.എസ്. ആചാര്യക്ക് ഫെസിലിറ്റേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസർ എന്ന നിലയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളോടും കൂടി, അദ്ദേഹത്തിന് പകരമായി ശ്രീ എച്ച്.പി. റാനിനയെ സി.എൽ.ബി ഫെസിലിറ്റേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസറായി നിയമിച്ചു എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

30. ഈ കോടതിയുടെ രേഖകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി പല തീയതികളിലായി വിവിധ ബെഞ്ചുകളുടെ മുമ്പാകെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടു എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. 2016 മാർച്ച് 15-ന്, കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സ് പൂർണ്ണമായും നിലച്ചുപോയി എന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുകയും, അതിനാൽ കമ്പനി പൂട്ടേണ്ടത് (wound up) ഉചിതമായ കേസാണെന്ന താത്കാലിക അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിച്ച്/പരിശോധിച്ച് നാലാഴ്ചക്കുള്ളിൽ റിപ്പോർട്ട് കോടതിയിൽ സമർപ്പിക്കാൻ കോർപ്പറേറ്റ് കാര്യ വകുപ്പിന് (നിർദ്ദേശം നൽകി. 2016 മാർച്ച് 15-ലെ ഉത്തരവനുസരിച്ച്, ആവശ്യമായ അന്വേഷണം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ കോർപ്പറേറ്റ് കാര്യ വകുപ്പിന് കൂടുതൽ എട്ട് ആഴ്ചത്തെ സമയം 2016 ഏപ്രിൽ 19-ന് ഈ കോടതി അനുവദിച്ചു. കക്ഷികൾക്ക് വിഷയം ഒത്തുതീർപ്പാക്കാനും ഒത്തുതീർപ്പ് നിബന്ധനകൾ കോടതിയിൽ സമർപ്പിക്കാനും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും എന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. 2016 ജൂലൈ 19-ന്, രജിസ്ട്രാർ ഓഫ് കമ്പനീസ് (മഹാരാഷ്ട്ര), കോർപ്പറേറ്റ് കാര്യ മന്ത്രാലയം എന്നിവയുടെ റിപ്പോർട്ട് ഇരു കക്ഷികളുടെയും കൗൺസിലിന് ലഭ്യമാക്കാൻ ഈ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. ഡയറക്ടർമാർ തമ്മിലുള്ള നിലവിലെ പ്രതിസന്ധിക്ക് ഉചിതമായ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതുവരെ കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനായി ഒരു സ്വതന്ത്ര ബോർഡിനെയോ/കമ്മിറ്റിയെയോ അടുത്ത തീയതിയിൽ നിയമിക്കാൻ കോടതിക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കും എന്നും തുടർന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. 2016 ഓഗസ്റ്റ് 16-ന്, കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി 2016 നവംബറിൽ അന്തിമ തീർപ്പാക്കലിനായി ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമാകാത്ത വിധം, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിലവിലെ ക്രമീകരണം അടുത്ത ഉത്തരവ് ഉണ്ടാകുന്നത് വരെ തുടരണം എന്നും കോടതി ഉത്തരവിട്ടു. 2016 നവംബർ 29-ന്, ഈ വിഷയം അനിശ്ചിതമായി മാറ്റിവയ്ക്കാൻ (adjourned sine die)

നിർദ്ദേശിച്ചു.

31. രേഖകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഈ കാലയളവിൽ എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാരുടെ യോഗം 2019 ഏപ്രിൽ 30-ന് നടന്നതായി കാണുന്നു. യോഗത്തിന്റെ മിനിറ്റ്സ് പ്രകാരം, സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി മറികടക്കുന്നതിനായി കമ്പനിയുടെ 40 പാലി ഹിൽ, ബാന്ദ്ര വെസ്റ്റ്, മുംബൈ (ഇനി മുതൽ 'ബാന്ദ്ര സ്വത്ത്' എന്ന് അറിയപ്പെടും) എന്ന സ്ഥലത്തെ സ്വത്ത് വിൽക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച ചർച്ചയാണ് ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാർക്ക് മുമ്പാകെ വന്ന ഒരു പ്രധാന വിഷയം. യോഗത്തിന്റെ മിനിറ്റ്സുകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ബാന്ദ്ര സ്വത്ത് കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത സ്വത്ത് മാത്രമാണെന്ന് അതിൽ പറയുന്നു. ഫണ്ട് ലഭ്യമായില്ലെങ്കിൽ, കമ്പനിയുടെ ഫ്ലൈറ്റ് കാറ്ററിംഗ് ബിസിനസ്സ് അടച്ചുപൂട്ടുന്നതിലേക്ക് നയിക്കുമെന്നും, ഇത് 3000-ത്തിലധികം ആളുകൾക്ക് ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനും, ഗുരുതരമായ സാമ്പത്തിക, നിയമപരമായ വെല്ലുവിളികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കുമെന്നും മിനിറ്റ്സിൽ പറയുന്നു. ബാന്ദ്ര സ്വത്ത് വിറ്റാൽ മാവെറിക്ക് റിയൽറ്റി & ഡെവലപ്പേർസ് എൽ.എൽ.പിയിൽ നിന്ന് 351 കോടി രൂപ ലഭിക്കുമെന്ന് യോഗത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചു. സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി മറികടക്കാൻ മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും നൽകാനുണ്ടോ എന്ന് 1-ാം എതിർകക്ഷിയും ഫെസിലിറ്റേറ്ററും ഹർജിക്കാരനോട് ചോദിച്ചു. എന്നാൽ, ഹർജിക്കാരൻ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒന്നും നൽകാൻ വിസമ്മതിച്ചു, അതിനാൽ ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം താഴെ പറയുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ പാസാക്കി:

> "ഇനിപ്പറയുന്നത് തീരുമാനിക്കുന്നു: *2013*-ലെ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ ബാധകമായ വ്യവസ്ഥകൾ (സമയാസമയങ്ങളിൽ വരുത്തിയ നിയമപരമായ പരിഷ്കരണങ്ങളോ പുനരാവിഷ്കരണങ്ങളോ ഉൾപ്പെടെ) മറ്റ് ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ,

സർക്കുലറുകൾ എന്നിവ അനുസരിച്ച്, *2,530 (*രണ്ടായിരത്തി അഞ്ഞൂറ്റി മുപ്പത്*)* ചതുരശ്ര മീറ്ററോ അതിലധികമോ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഭൂമിയും ബംഗ്ലാവും ഉൾപ്പെടുന്നതും, *40* പാലി ഹിൽ, ബാന്ദ്ര വെസ്റ്റ്, മുംബൈ, സി.ടി.എസ് *No. 1345/46/47/48* എന്ന വിലാസത്തിലുള്ളതുമായ ബിസിനസ്സുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത സ്വത്തിലെ കമ്പനിയുടെ അവകാശം, ടൈറ്റിൽ, താൽപ്പര്യം എന്നിവ മാവെറിക്ക് റിയൽറ്റി *&* ഡെവലപ്പേർസ് എൽ.എൽ.പിക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനായി തീരുമാനിച്ചു. പ്രസ്തുത സ്വത്തിന്റെ ഒഴിഞ്ഞതും സമാധാനപരവുമായ കൈവശാവകാശം നൽകുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും, കമ്പനിയുടെ ജോയിന്റ് മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറായ മിസ്റ്റർ രമേശ് നരംഗും മാവെറിക്ക് റിയൽറ്റി *&* ഡെവലപ്പേർസ് എൽ.എൽ.പിയും തമ്മിൽ സമ്മതിക്കുന്ന മറ്റ് നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും അനുസരിച്ചും, *3,51,00,00,000/-* രൂപ *(*മുന്നൂറ്റി അമ്പത്തിയൊന്ന് കോടി രൂപ മാത്രം*)*, സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി, രജിസ്ട്രേഷൻ ചാർജ്ജുകൾ, ബാധകമായ നികുതികൾ എന്നിവ കൂടാതെ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു.

തുടർന്ന് ഇനിപ്പറയുന്നതും തീരുമാനിക്കുന്നു*:* ഈ പ്രമേയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നിശ്ചിത കരാറുകൾ, രേഖകൾ, പ്രമാണങ്ങൾ, കത്തുകൾ, എഴുത്തുകൾ, ഫോമുകൾ തുടങ്ങിയവ തയ്യാറാക്കുവാനും, ഒപ്പിടാനും, രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനും, പരിഷ്കരിക്കാനും, ആവശ്യമായ എല്ലാ പ്രവർത്തികളും കാര്യങ്ങളും ചെയ്യുന്നതിന് കമ്പനിയുടെ ജോയിന്റ് മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറായ മിസ്റ്റർ രമേശ് നരംഗിന് ഇതിനാൽ അധികാരം നൽകിയിരിക്കുന്നു.

32. പ്രസ്തുത പ്രമേയങ്ങൾ അനുസരിച്ച്, ഹർജിക്കാരനും 1-ാം എതിർകക്ഷിയും ആ സ്വത്ത് ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ഹർജിക്കാരൻ മറ്റ് കുടുംബാംഗങ്ങളോടൊപ്പം ആ കെട്ടിടം ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കാത്തതിനാൽ, ഹർജിക്കാരനോടും

കുടുംബാംഗങ്ങളോടും ആ സ്വത്ത് ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് 2019-ലെ ഐ.എ നം.87565 ഫയൽ ചെയ്യപ്പെട്ടു. ഈ ഐ.എയും ഈ കോടതിയുടെ വിവിധ ബെഞ്ചുകൾക്ക് മുമ്പാകെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ വിഷയം പലപ്പോഴും മാറ്റിവെക്കപ്പെട്ടു. ഐ.എയും കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിയും 2020 ഡിസംബർ 4-ന് ഞങ്ങളുടെ മുമ്പാകെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തു. അന്ന്, പ്രധാന കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിയും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള ഐ.എയും ഒരേസമയം കേൾക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ കക്ഷികളുടെ കൗൺസിലിനെ അറിയിച്ചു. അതനുസരിച്ച്, 2020 ഡിസംബർ 10-നും 2020 ഡിസംബർ 11-നും ഞങ്ങൾ പ്രധാന കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിയിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള ഐ.എയിലും കക്ഷികളുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട കൗൺസിലിനെ വിശദമായി കേട്ടു.

33. കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിക്കാരന് വേണ്ടി ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ശ്രീ ജയദീപ് ഗുപ്ത വാദങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. 2001 ഡിസംബർ 12-ലെയും 2002 ജനുവരി 8-ലെയും ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ പരിശോധിച്ചാൽ, എതിർകക്ഷികൾ ഹർജിക്കാരനുമായി സംയുക്തമായി കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്താൻ ബാധ്യസ്ഥരായിരുന്നു എന്ന് മനസ്സിലാക്കാമെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ വാദിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, അവർ നിലവിലെ ഹർജിക്കാരനെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടാണ് കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്നത്. രാമ നരംഗ് കേസിൽ[4] റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വിധിന്യായത്തിൽ (മേൽപ്പറഞ്ഞത്), നിലവിലെ ഹർജിക്കാരന്റെ പേരിൽ എതിർകക്ഷികൾക്കെതിരായ കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജി നിലനിൽക്കുന്നതാണെന്ന് ഈ കോടതി വ്യക്തമായി വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം തുടർന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു. ഇത് മാത്രമല്ല, രാമ നരംഗിൽ[5] റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വിധിന്യായത്തിൽ നിന്ന്, ഈ കോടതി സുവ്യക്തമായി നിലവിലെ എതിർകക്ഷികൾ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ലംഘിച്ചു എന്ന്

4 (2006) 11 എസ്.സി.സി 114
5 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. എതിർകക്ഷികൾ നിലവിലെ ഹർജിക്കാരനുമായി സംയുക്തമായി എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തേണ്ടിയിരുന്നിട്ടും, അവർ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ ലംഘിക്കുകയും ഹർജിക്കാരനെ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് ബിസിനസ്സ് നടത്തുകയും ചെയ്തു എന്ന് വ്യക്തമായി കണ്ടെത്തിയതായി വാദിച്ചു.ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ വാദിച്ചു, നിലവിലെ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ കോടതി അലക്ഷ്യപരമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, 2007 മാർച്ച് 15-ലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ കോടതി അലക്ഷ്യപരമാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ പ്രവൃത്തികൾക്ക് സമാനമാണ്. കുറ്റക്കാരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടും, 2007 മാർച്ച് 15-ന് ശേഷവും എതിർകക്ഷികൾ സമാനമായ പ്രവൃത്തികൾ തുടർന്നിട്ടുണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. 2007 മാർച്ച് 15-ലെ വിധിന്യായത്തിലെ കണ്ടെത്തലുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, അതിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ കാരണങ്ങളാൽ, നിലവിലെ എതിർകക്ഷികളെ കോടതി അലക്ഷ്യം ചെയ്തതിന് കുറ്റക്കാരാണെന്ന് വിധിക്കുകയും നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

34. നിലവിലെ 1-ാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച്, ഹർജിക്കാരൻ ആരംഭിച്ച കോടതി അലക്ഷ്യ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ അത്തരമൊരു അപേക്ഷ നിലനിൽക്കുന്നതല്ല എന്ന് ശ്രീ ജയദീപ് ഗുപ്ത വാദിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ, കമ്പനി ലോ ബോർഡിന് അതിലൂടെ പുറപ്പെടുവിച്ച സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അധികാരമില്ല എന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഈ കോടതിയുടെ അംഗീകാരമുള്ള ഒരു ഒത്തുതീർപ്പാണ് കക്ഷികൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ, എതിർകക്ഷികൾക്ക് സി.എൽ.ബിയിൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. എന്തായാലും, സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഹർജിക്കാരൻ

നേരത്തെ എതിർപ്പ് ഉന്നയിച്ചിരുന്നുവെന്നും, നിലനിൽപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച വിഷയം തീരുമാനിക്കാതെയാണ് സി.എൽ.ബി ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചത് എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അതിനാൽ, സി.എൽ.ബി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളിൽ എതിർകക്ഷികൾ ആശ്രയിക്കുന്നത് അവരുടെ കേസിന് സഹായകരമല്ല എന്നും സമർപ്പിച്ചു.

35. കോടതി അലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് മറുപടിയായും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷയെ പിന്തുണച്ചും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ശ്രീ കപിൽ സിബൽ വാദങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചു. നരംഗിന്റെ കുടുംബത്തിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ മന്നു, രാമ, രോഹിത് എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് സഹോദരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. കുടുംബത്തിലെ വിവിധ അംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഒത്തുതീർപ്പ് നിബന്ധനകൾ 1997 ജൂലൈ 3-ന് ബോംബെ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിലൂടെ രേഖപ്പെടുത്തിയതാണ് എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ഒത്തുതീർപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ ഈ കോടതി വരെ എത്തിയിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ജസ്റ്റിസ് ധനുകയുടെ ഉത്തരവ് രാമ (നിലവിലെ ഹർജിക്കാരൻ) അലക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയായ ജസ്റ്റിസ് ലോധയിൽ (അന്ന് അദ്ദേഹം ജഡ്ജിയായിരുന്നു) നിന്ന് റിപ്പോർട്ട് തേടാൻ 1999 മെയ് 4-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. റിപ്പോർട്ട് പരിശോധിച്ച ശേഷം, 2001 നവംബർ 2-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ നിലവിലെ ഹർജിക്കാരൻ കോടതി അലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് ഈ കോടതി കണ്ടെത്തിയെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തുടർന്നുള്ള ഒത്തുതീർപ്പ് കാരണം, നിലവിലെ ഹർജിക്കാരൻ കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ ഉത്തരവ് പിൻവലിക്കുകയുണ്ടായി എന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

36. ശ്രീ. സിബൽ സമർപ്പിച്ചത്, കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള കുടുംബ ഒത്തുതീർപ്പ് രണ്ട് ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് ഉള്ളതെന്നാണ്. രമേശ് നാരംഗ് സമർപ്പിക്കുകയും പിന്നീട് പിൻവലിക്കുകയും ഈ കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റുകയും ഈ കോടതി ഉത്തരവിലൂടെ തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്ത വിവിധ കേസുകളെ സംബന്ധിച്ചാണ് ആദ്യ ഭാഗം എന്ന് അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഒത്തുതീർപ്പിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗം കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ടായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ഇപ്പോഴത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ പെരുമാറ്റം കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഉടനീളം സഹകരണമില്ലാത്തതായിരുന്നു എന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ബോധിപ്പിച്ചു. കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം നിശ്ചലമാക്കാൻ വേണ്ടി, എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും ഹർജിക്കാരൻ തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു. 2001 ഡിസംബർ 12-നും 2002 ജനുവരി 8-നും ഈ കോടതി ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷവും, ഹർജിക്കാരൻ സഹകരിക്കേണ്ടിയിരുന്നിട്ടും, അദ്ദേഹം അതിന് വിസമ്മതിച്ചു എന്നും, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനായി കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തി എതിർകക്ഷികൾ ചില കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടി വന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. എതിർകക്ഷികൾ അത് ചെയ്തില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, കമ്പനിയുടെ മുഴുവൻ ബിസിനസ്സും നിശ്ചലമാകുകയും, അതുവഴി 3000 പേരുടെ ഉപജീവനം ഇല്ലാതാവുകയും, വിവിധ സാമ്പത്തിക, നിയമപരമായ ബാധ്യതകൾ വരുത്തിവെച്ച് കമ്പനി അടച്ചുപൂട്ടുന്നതിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

37. കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒത്തുതീർപ്പ് ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും, കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടേണ്ടത് നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകളാലാണ് എന്നും, ഒത്തുതീർപ്പുണ്ടായിട്ടും നിയമപരമായ അധികാരങ്ങൾ ലംഘിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും ശ്രീ.

സിബൽ സമർപ്പിച്ചു. കമ്പനിയുടെ ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ഒരു വിശ്വാസപരമായ ഉത്തരവാദിത്തം എല്ലാ ഡയറക്ടർമാർക്കും ഉണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു. ഇപ്പോഴത്തെ ഹർജിക്കാരൻ കമ്പനിയുടെ ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടതിനാൽ, കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിനായി ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടി സി.എൽ.ബിയെ സമീപിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളില്ലായിരുന്നു എന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ സമർപ്പിച്ചു. രാമ നാരംഗ് ***(V)*** **(**മേൽപ്പറഞ്ഞത്**)** കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധി പ്രകാരം കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് ഇതിനകം കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ സാഹചര്യത്തിൽ, കമ്പനിയുടെയും അതിലെ 3000 ജീവനക്കാരുടെയും ക്ഷേമം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടി എതിർകക്ഷികൾ ബോണഫൈഡ് ആയി കഴിവുള്ള നിയമപരമായ സ്ഥാപനത്തെ സമീപിക്കുകയായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ് 2008 ഏപ്രിൽ 10 മുതൽ തുടരുക മാത്രമല്ല, സി.എൽ.ബി ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിച്ച ഉത്തരവിൽ ഈ കോടതി ഇടപെടുന്നില്ല എന്ന് പല അവസരങ്ങളിലും വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മറിച്ച്, 2016 ഓഗസ്റ്റ് 16-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി വ്യക്തമാക്കിയത്, കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങളെ ബാധിക്കാതെ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിലവിലെ ക്രമീകരണം കൂടുതൽ ഉത്തരവുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ തുടരും എന്നാണ്. ഹർജിക്കാരന് സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിൽ വിയോജിപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന് ലഭ്യമായ പ്രതിവിധി കഴിവുള്ള അധികാരിയുടെ മുമ്പാകെ അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു എന്നും സിബൽ സമർപ്പിച്ചു. ആ അവസരം ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾക്ക് ഇനി പ്രാബല്യത്തിൽ വരാൻ കഴിയില്ല എന്ന് വാദിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് ഇപ്പോൾ അവകാശമില്ല. 2008 മുതൽ എതിർകക്ഷികൾ ഒരു തീരുമാനവും

ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ (Facilitator - കാര്യങ്ങൾ സുഗമമാക്കുന്നതിന് നിയമിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തി) സമ്മതമില്ലാതെ എടുത്തിട്ടില്ല എന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ സമർപ്പിച്ചു.

38. കമ്പനിയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്വത്തിൽ കമ്പനിയുടെ ഒരു ഡയറക്ടർക്കും സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥാവകാശം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും ശ്രീ. സിബൽ തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. ഈ കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച സമ്മത വ്യവസ്ഥകൾക്കും 2001 ഡിസംബർ 12-ലെ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിനും പ്രാബല്യം നൽകുന്നതിനായി ചേർന്ന 2001 ഡിസംബർ 31-ലെ ഡയറക്ടർ ബോർഡ് യോഗത്തിന്റെ മിനിറ്റ്സുകളും, അതുപോലെ 2002 ജനുവരി 1-ന് വിളിച്ചുചേർത്ത അസാധാരണ പൊതുയോഗത്തിന്റെ നോട്ടീസിനൊപ്പമുള്ള വിശദീകരണക്കുറിപ്പും വ്യക്തമാക്കുന്നത്, കമ്പനിയുടെ ബാന്ദ്രയിലുള്ള വസ്തുവകകളിൽ രാമ നാരംഗിനും രമേഷ് നാരംഗിനും താമസിക്കാൻ സൗകര്യം നൽകിയത് കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർമാർ എന്ന നിലയിലുള്ള അവരുടെ പദവിയിൽ മാത്രമാണ് എന്നാണ്. കമ്പനിയുടെ സ്വത്തിൽ ഒരു ഡയറക്ടർക്കും ഉടമസ്ഥാവകാശം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു.

39. 2008 മുതൽ എതിർകക്ഷികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് സി.എൽ.ബി (കഴിവുള്ള നിയമപരമായ അധികാരി, നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമാണ് ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത്) പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ അനുസരിച്ചാണ് എന്നതിനാൽ, ഒരു കാരണവശാലും അവർ ഈ കോടതിയുടെ കോടതിയലക്ഷ്യം (contempt) ചെയ്തു എന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല എന്നും ശ്രീ. സിബൽ തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. അധികാരമുള്ള അധികാരികൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പോലും അവ പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ് എന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ബോധിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത വാദത്തിന് ഉപോദ്ബലകമായി ബഹുമാനപ്പെട്ട

സീനിയർ കൗൺസിൽ തയ്യാഭായി എം. ബഗസർവാലയും മറ്റൊരാളും ***v.*** ഹിന്ദ് റബ്ബർ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ***(***പ്രൈവറ്റ്***)*** ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും[6] എന്ന ഈ കോടതിയുടെ വിധിയെ ആശ്രയിച്ചു.

40. എതിർകക്ഷികളുടെ അപേക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ, കമ്പനിയെ അടച്ചുപൂട്ടുന്നതിന്റെ ആസന്നമായ അപകടത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നതിനും, അതുവഴി 3000 തൊഴിലാളികളുടെ ഉപജീവനത്തെയും നിയമപരവും സാമ്പത്തികവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെയും ബാധിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി, ഈ കോടതി 142-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്കാരനോട് ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ തീരുമാനം അനുസരിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ് എന്നും ശ്രീ. സിബൽ സമർപ്പിച്ചു. ഈ വാദത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി വിജയ് ലക്ഷ്മിയും മറ്റുള്ളവരും ***v.*** പ്രഭ ദേവിയും മറ്റുള്ളവരും[7] എന്ന വിധിയിലും സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ *v.* അജിത് ജയിനും മറ്റുള്ളവരും[8] എന്ന വിധിയിലും അദ്ദേഹം ആശ്രയിച്ചു.

41. കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയിലെ എതിർകക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി / നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷയിലെ അപേക്ഷകർക്കുവേണ്ടി ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ശ്രീ. അഖിൽ സിബൽ വാദങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു. എതിർകക്ഷികൾ ഏകപക്ഷീയമായി തൊഴിൽ കരാറുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടത്, എക്സിക്യൂട്ടീവുകൾക്ക് ശമ്പള വർദ്ധനവ് അനുവദിച്ചത്, ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള കരാറുകൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഹർജിക്കാരൻ ഉന്നയിച്ച ആരോപണങ്ങളെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. കമ്പനി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനായി, 2007 സെപ്റ്റംബർ മുതൽ 2008 മാർച്ച് വരെ കമ്പനി

6 (1997) 3 എസ്.സി.സി 443

7 (2017) 11 എസ്.സി.സി 169

8 1995 സപ്ലി (1) എസ്.സി.സി 683

മാന്വൽ അനുസരിച്ച് നിരവധി തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കേണ്ടത് എതിർകക്ഷികൾക്ക് ആവശ്യമായിരുന്നു. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളികൾ പണിമുടക്ക് നടത്തുകയും കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്കാരൻ കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ സഹകരിക്കാൻ തയ്യാറാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്തതിനാൽ, പ്രസ്തുത കാലയളവിൽ ചില അടിയന്തിര തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കേണ്ടി വന്നു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, ഈ തീരുമാനങ്ങളെല്ലാം ഫെസിലിറ്റേറ്റർ അംഗീകരിക്കുകയോ സാധൂകരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അതിനാൽ എതിർകക്ഷികൾ കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തു എന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല.

42. ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ ശ്രീ. മുകുൾ റോഹത്ഗി മറുപടി വാദങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചു. ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ നിലവിലുള്ളത് ഒരു കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി മാത്രമാണ് എന്നും, എതിർകക്ഷികൾ സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷ നിയമപരമായ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ദുരുപയോഗം (abuse of process of law) അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ഹർജിക്കാരനോട് കെട്ടിടം ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ച് യോഗ്യതയുള്ള ഒരു കോടതിയും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല എന്നും, പാലി ഹില്ലിലെ കെട്ടിടം ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടേഴ്സിന്റെ പ്രമേയങ്ങൾക്ക് ഒരു അധികാരിയും അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടില്ല എന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ ഈ കോടതി നിയമിച്ചതല്ല എന്നും, ഈ കോടതി മുമ്പ് ശ്രീ. എച്ച്.പി. റാനിനയെയും ശ്രീ. സയ്യിദ് ഹബീബുർ റഹ്മാനെയും നിയമിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, 2010 ഓഗസ്റ്റ് 6-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി തന്നെ അവരുടെ സേവനം അവസാനിപ്പിച്ചുവെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. അതിനാൽ, 2010 ഓഗസ്റ്റ് 6-ന ശേഷം ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്കും അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ നിയമനം അധികാരപരിധിയില്ലാത്തത് മാത്രമല്ല, 2001 ഡിസംബർ 12-ലെയും 2002 ജനുവരി 8-

ലെയും ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകളുടെ ലംഘനവുമാണ് എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. അതിനാൽ, നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷ ചുരുക്കത്തിൽ തള്ളിക്കളയണം എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

43. രാമ നാരംഗ് **(V)**[9] **(**മേൽപ്പറഞ്ഞത്**)** കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധി പ്രകാരം കോടതിയലക്ഷ്യപരമാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിധി വന്നതിനുശേഷവും തുടരുകയാണ് എന്നതിനാൽ, എതിർകക്ഷികൾ കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തു എന്ന് കണ്ടെത്തി നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട് എന്നും ശ്രീ. റോഹത്ഗി ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു. പ്രസ്തുത വാദത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം ***റീ:*** വിനയ് ചന്ദ്ര മിശ്ര ***(***ദി അലേജ്ഡ് കണ്ടെമ്നർ***)***[10] എന്ന ഈ കോടതിയുടെ വിധിയെ ആശ്രയിച്ചു.

44. കമ്പനി വിഷയങ്ങളിൽ പോലും കുടുംബപരമായ ഒത്തുതീർപ്പുകൾ വ്യത്യസ്തമായി കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് ശ്രീ. റോഹത്ഗി തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. ഈ വാദത്തിന് ഉപോദ്ബലകമായി അദ്ദേഹം സംഗ്രാംസിങ് പി. ഗെയ്ക്വാദ് ആൻഡ് അദർസ് ***v.*** ശാന്താദേവി പി. ഗെയ്ക്വാദ് ***(***മരണപ്പെട്ടു***)***നിയമപ്രതിനിധികൾ മുഖേനയും മറ്റുള്ളവരും[11] കൂടാതെ, കലെയും മറ്റുള്ളവരും ***v.*** ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ഓഫ് കൺസോളിഡേഷനും മറ്റുള്ളവരും[12] എന്ന കേസിലെയും ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു.

45. ആദ്യ ഖണ്ഡികകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, തുടക്കത്തിൽ 1-ാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച, ഹർജിക്കാരനോട് ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ തീരുമാനം അനുസരിക്കാൻ

9 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

10 (1995) 2 എസ്.സി.സി 584

11 (2005) 11 എസ്.സി.സി 314

12 (1976) 3 എസ്.സി.സി 119

നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഇടക്കാല അപേക്ഷ മാത്രമാണ് ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരുന്നത് എങ്കിലും, കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയും ഇടക്കാല അപേക്ഷയും ഒരുമിച്ച് കേൾക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ കക്ഷികളെ അറിയിച്ചു. അതുപ്രകാരം, കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയിലും 1-ാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച ഇടക്കാല അപേക്ഷയിലും (ഐ.എ. നം.87565/2019) കക്ഷികളുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിലിന്റെ വാദങ്ങൾ ഞങ്ങൾ വിശദമായി കേട്ടു.

46. കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി ആദ്യം തീരുമാനിക്കുന്നതാണ് ഉചിതം എന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയുടെ വിധി, 1-ാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച ഇടക്കാല അപേക്ഷയുടെ ഫലത്തെ (outcome) ബാധിക്കുന്നതാണ്.

47. 1971-ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമത്തിലെ 2(ബി) വകുപ്പ് പരിശോധിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും, അത് ഇപ്രകാരമാണ്:

"**2.** നിർവചനങ്ങൾ**. – .....**

(ബി) "സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യം" എന്നാൽ ഒരു കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരിക്കുകയോ *(wilful disobedience),* അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് മനഃപൂർവം ലംഘിക്കുകയോ *(wilful breach)* ചെയ്യുന്നതിനെയാണ്."

48. അതിനാൽ, സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഒരു നടപടി കൊണ്ടുവരുന്നതിന്, ഒരു കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം,

ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് മനഃപൂർവം ലംഘിക്കുകയോ ചെയ്യണം എന്ന് വ്യക്തമാണ്. കോടതിയുടെ രാമ നാരംഗ് ***(V) (***മേൽപ്പറഞ്ഞത്***)*** കേസിലെ വിധിന്യായത്തെ (2007 മാർച്ച് 15-ന് തീരുമാനിച്ചത്) ശ്രീ. റോഹത്ഗി ആശ്രയിക്കുന്നതിൽ സംശയമില്ല, അത് ന്യായീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ആ വിധിന്യായത്തിൽ, കമ്പനിയെ ഒരു കുടുംബ ബിസിനസ്സായി എല്ലാവരുടെയും സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഐക്യത്തോടെ നടത്താൻ ഹർജിക്കാരനും എതിർകക്ഷികൾക്കും ബാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ഈ കോടതി കണ്ടെത്തിയിരുന്നു, എന്നാൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ, എതിർകക്ഷികൾ ഹർജിക്കാരനെ പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് സമ്പൂർണ്ണ നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുത്തു. ഇത് കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പുകൾക്ക് വിരുദ്ധമാണ് എന്നും കോടതി കണ്ടെത്തി. ഇപ്പോഴത്തെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് കാരണമായ പ്രവൃത്തികൾ, മുമ്പ് കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരായി വിധിച്ച എതിർകക്ഷികളുടെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് സമാനമാണ് എന്ന് ശ്രീ. റോഹത്ഗി ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, അതുകൊണ്ട് തന്നെ, ഇപ്പോഴത്തെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് കാരണമായ പ്രവൃത്തികൾക്ക് എതിർകക്ഷികളെ കുറ്റക്കാരായി കാണേണ്ടതുണ്ട്.

49. പ്രസ്തുത സമർപ്പണത്തിന്റെ ശരിതെറ്റുകൾ ഞങ്ങൾ പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായി, രാമ നാരംഗ് ***(V) (***മേൽപ്പറഞ്ഞത്***)***[13] കേസിൽ, അതായത് 2007 മാർച്ച് 15-ന് ശേഷം നടന്ന സംഭവങ്ങൾ പരിശോധിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

50. കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതിന് വീറ്റോ അധികാരം പോലെയാണ് ഹർജിക്കാരൻ സമ്മത വ്യവസ്ഥകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്

13 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

എന്നാണ് എതിർകക്ഷികളുടെ വാദം. കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം തടയാൻ സാധ്യമായ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും ഹർജിക്കാരൻ നടത്തുന്നു എന്നും അവർ വാദിക്കുന്നു. ഈ പ്രവൃത്തികളെല്ലാം ദുരുദ്ദേശത്തോടെ ചെയ്തതാണ് എന്നും എതിർകക്ഷികൾ വാദിക്കുന്നു. ഹർജിക്കാരന്റെ രണ്ടാം ഭാര്യയിലുള്ള മകൻ രോഹിത് നാരംഗ്, കമ്പനിയുടെ (എൻ.എച്ച്.എല്ലിന്റെ) ഫ്ലൈറ്റ് കാറ്ററിംഗ് ബിസിനസ്സിന് നേരിട്ടുള്ള എതിരാളിയായ സ്കൈ ഗൊർമെറ്റ് കാറ്ററിംഗ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിന്റെ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നും അവർ വാദിക്കുന്നു. കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് ഹർജിക്കാരൻ സഹകരണം നൽകാൻ വിസമ്മതിച്ചതിനെത്തുടർന്ന്, 1-ാം എതിർകക്ഷി കമ്പനി ലോ ബോർഡിനെ (സി.എൽ.ബി) 2008 മാർച്ച് 10-ന് കമ്പനി ഹർജി നം.47 2018-ലെ വഴി സമീപിക്കാൻ നിർബന്ധിതനായി എന്നും അവർ വാദിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത ഹർജിയിൽ അപേക്ഷകൻ ബോധിപ്പിച്ചത്, 2007 മാർച്ച് 15-ലെ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിനുശേഷം, ഹർജിക്കാരന് കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റിലും നിയന്ത്രണത്തിലും നിന്ന് ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടതിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ പരാതികൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾ ആത്മാർത്ഥമായ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും നടത്തി എന്നാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഹർജിക്കാരന്റെ സഹകരിക്കാതിരിക്കുന്ന മനോഭാവവും കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതും അതിനുശേഷവും തുടർന്നു എന്നും ബോധിപ്പിച്ചു. കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നിർണ്ണായകമായ പതിവ് തീരുമാനങ്ങളിൽ പോലും ഹർജിക്കാരനായ രാമ അകാരണമായി സമ്മതം നൽകാതെ തടഞ്ഞുവെയ്ക്കുകയായിരുന്നു എന്നും അതിൽ ബോധിപ്പിച്ചു. ഈ സാഹചര്യം മാനേജ്മെന്റ് പൂർണ്ണമായി സ്തംഭിക്കുന്നതിലേക്ക് നയിച്ചു എന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു. കൂടാതെ, ശമ്പളം നൽകാത്തതിനാലും, മുതിർന്ന എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുടെയും വിദഗ്ധ തൊഴിലാളികളുടെയും തലത്തിൽ ജീവനക്കാരുടെ അസംതൃപ്തി നിലനിൽക്കുന്നതിനാലും കമ്പനി ഒരു ദുരവസ്ഥയിലാണ് എന്നും ബോധിപ്പിച്ചു. 2001 ഡിസംബർ 12-ലെ സമ്മത വിധി, രാമ എന്ന ഹർജിക്കാരൻ കമ്പനിയുടെയും ഓഹരി

ഉടമകളുടെയും താൽപ്പര്യത്തിന് വിരുദ്ധമായ ദുർനടത്തിപ്പിനും അടിച്ചമർത്തലിനുമുള്ള ഒരു ഉപകരണമായി ഉപയോഗിക്കുകയാണെന്നും ബോധിപ്പിച്ചു.

51. 1-ാം എതിർകക്ഷി രമേശ് സമർപ്പിച്ച പ്രസ്തുത ഹർജി, 2008 ഏപ്രിൽ 7-ന് സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) ചെയർമാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. 2008 ഏപ്രിൽ 10-ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ചെയർമാൻ പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങളിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങളുടെ സാധുതയെക്കുറിച്ച് ഹർജിക്കാരൻ രാമ ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചിരുന്നു എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഇവിടെ ഇതിനോടകം പുനഃസൃഷ്ടിച്ച ഉത്തരവിലെ (8)-ാം ഖണ്ഡിക വ്യക്തമാക്കുന്നത്, സി.എൽ.ബി ചെയർമാൻ കേരള ഹൈക്കോടതി മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ശ്രീ. അരവിന്ദ് വി. സാവന്തിനെ ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിയമിച്ചു എന്നാണ്. കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സ് സുഗമമായി നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ അടിയന്തിരവും അത്യാവശ്യവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിൽ ഒരു സമവായം ഉണ്ടാക്കാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ശ്രമിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. മൂന്ന് ഡയറക്ടർമാരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ പരിഗണിച്ചശേഷം സമവായം ഇല്ലെങ്കിൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്റർ എടുക്കുന്ന അന്തിമ തീരുമാനം ഡയറക്ടർമാർക്കും കമ്പനിക്കും ബാധകമായിരിക്കും എന്നും പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു. തൊഴിലാളികൾ/ജീവനക്കാർ, വിതരണക്കാർ/വിതരണ കരാറുകൾ, ഉപകരണങ്ങളുടെ അടിയന്തിര അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമായി ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പങ്ക് പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരുന്നു എന്നും ഉത്തരവിൽ വ്യക്തമായിരുന്നു. ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ കമ്പനിയുടെ ബിസിനസ്സ് സുഗമമായി നടക്കണം എന്നതായിരുന്നു ഉത്തരവിന്റെ ആശയം . സി.എൽ.ബി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച ശേഷം, ഹർജിക്കാരൻ സി.എൽ.ബി യുടെ മുമ്പാകെ നടപടിക്രമങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചതും അത് സി.എൽ.ബി പരിഗണിച്ചതും കോടതിയലക്ഷ്യപരമാണെന്ന് ആരോപിച്ച് ഈ കോടതിയെ സമീപിച്ചു. പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, സി.എൽ.ബി

പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് സ്റ്റേ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് ഹർജിക്കാരൻ 2018-ലെ ഐ.എ. നം.1 എന്ന അപേക്ഷയും സമർപ്പിച്ചിരുന്നതായി രേഖകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു.

52. 2009 ജൂലൈ 21-ന് ഈ വിഷയം കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നപ്പോൾ, 3000 തൊഴിലാളികളുടെയും പൊതുഖജനാവിന്റെയും (exchequer) താൽപ്പര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, ഭരണഘടനയുടെ 142-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരം ഈ കോടതി ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറെ നിയമിക്കണം എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. കമ്പനിയുടെ സാമ്പത്തിക മാനേജ്മെന്റ് പരിശോധിക്കുന്നതിനും, കമ്പനിയുടെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ നിലവിലെ അവസ്ഥ, കമ്പനീസ് നിയമം, ആദായനികുതി നിയമം എന്നിവയുടെ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ കൃത്യമായി പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് കാലാകാലങ്ങളിൽ ഈ കോടതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിനുമായിരുന്നു ഈ നിയമനം. കമ്പനിയുടെ നല്ല കോർപ്പറേറ്റ് ഭരണത്തിനായി (good corporate governance), ഭാവിയിലെ സാമ്പത്തിക മാനേജ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കാനും സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അതിനാൽ, നികുതി വിദഗ്ധനായ ശ്രീ. ഹോമി റാനിനയെ കമ്പനിയുടെ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി കോടതി നിയമിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ശ്രീ. അരവിന്ദ് സാവന്തിനെ ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് കോടതി പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു. അതിനാൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഈ ഉത്തരവ് തടസ്സമാകില്ല എന്നും കോടതി വ്യക്തത വരുത്തി. കമ്പനീസ് നിയമം, ആദായനികുതി നിയമം എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ മാത്രം സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി ചുമതലയേൽക്കാൻ ശ്രീ. റാനിനയോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുക മാത്രമാണ് കോടതി ചെയ്തത് എന്നും, ആ പ്രവർത്തനം നിയമപ്രകാരം മുന്നോട്ട് പോകുന്ന ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ഓവർലാപ്പ് ചെയ്യില്ല എന്നും കോടതി

വ്യക്തമാക്കി. ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിൽ നിന്ന് രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാം. ഒന്നാമതായി, കമ്പനിയുടെ കാര്യക്ഷമമായ മാനേജ്മെന്റിനെയും വലിയൊരു കൂട്ടം ഓഹരി ഉടമകളുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളെയും ബാധിക്കുന്ന കക്ഷികളുടെ തുടർച്ചയായ വിരുദ്ധ നിലപാടുകൾ കോടതി തിരിച്ചറിഞ്ഞു, കൂടാതെ ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിച്ചുകൊണ്ട് ഈ സ്തംഭനാവസ്ഥ പരിഹരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും കോടതി അംഗീകരിച്ചു. അതിനാൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിച്ച സി.എൽ.ബി യുടെ ഉത്തരവിനെ കോടതി അംഗീകാരം നൽകാതിരുന്നില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, തങ്ങളുടെ ഉത്തരവുകൾ ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാകില്ലെന്ന് ഒന്നിലധികം തവണ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയിലെ ഇടക്കാല അപേക്ഷ വഴി കഴിവുള്ള ഒരു നീതിന്യായ ഫോറം പുറപ്പെടുവിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ നിയമനത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ഹർജിക്കാരന് കഴിയില്ല.

53. 2009 ജൂലൈ 29-ന് ഈ വിഷയം വീണ്ടും കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ, കമ്പനിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യാനും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യാനും എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി, ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്സ് എന്നിവരോട് കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. 2009 ജൂലൈ 21-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ശ്രീ. ഹോമി റാനിനയെ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി നിയമിച്ചിരുന്നു എന്ന് കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങളായി വിവിധ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാത്തതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലൂടെ ശ്രീ. റാനിന ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ചുമതലകളും കോടതി രേഖപ്പെടുത്തി. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലും, സി.എൽ.ബി കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ശ്രീ. അരവിന്ദ് സാവന്തിനെ ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചു. ആ തീയതിയിൽ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെയും ആദായനികുതി നിയമത്തിലെയും നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നതിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നതാണ് എന്നും കോടതി വ്യക്തത വരുത്തി. ശ്രീ. റാനിനയ്ക്കും എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി ക്കും നൽകിയ

ചുമതലകൾ ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ഓവർലാപ്പ് ചെയ്യില്ല എന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കി. വാസ്തവത്തിൽ, ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ സഹായിക്കുമെന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു.

54. 2009 ഡിസംബർ 14-ലെ മറ്റൊരു ഉത്തരവിലൂടെ, ശ്രീ. റാനിനയ്ക്ക് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകാനും, ശ്രീ. റാനിന ഉചിതമെന്ന് കരുതുന്ന നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും അനുസരിച്ച് കാലാകാലങ്ങളിൽ ഉപദേശം നൽകാനുമായി ശ്രീ. ഹബീബ് റഹ്മാനെ ഒരു കൺസൾട്ടന്റായി കോടതി നിയമിച്ചു. ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിൽ തർക്കങ്ങളോ വിയോജിപ്പുകളോ ഉണ്ടായാൽ, കൺസൾട്ടന്റായ ശ്രീ. ഹബീബ് റഹ്മാനുമായി ആലോചിച്ച് ശ്രീ. റാനിന എടുക്കുന്ന തീരുമാനമായിരിക്കും അന്തിമവും ഡയറക്ടർ ബോർഡിനും കമ്പനിക്കും ബാധകവുമായിരിക്കുക എന്നും ഈ ഉത്തരവിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തു. നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നതിനായി ശ്രീ. റാനിന ആവശ്യപ്പെടുന്ന അക്കൗണ്ടുകളുടെ കുറിപ്പുകൾ, ഡയറക്ടർമാരുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ, മറ്റ് നിയമപരമായ രേഖകൾ എന്നിവയിൽ താൻ ഒപ്പിടുമെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ രാമയുടെ കൗൺസിൽ നടത്തിയ പ്രസ്താവനകളും കോടതി രേഖപ്പെടുത്തി. രാമ അതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ, അത് ചെയ്യാൻ ശ്രീ. റാനിനയെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു എന്ന് കോടതി കൂടുതൽ വ്യക്തത വരുത്തി. 2010 ഏപ്രിൽ 16-ലെ തുടർന്നുള്ള ഉത്തരവിലൂടെ, 2009 ഡിസംബർ 14-ലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ രാമ പാലിക്കണമെന്ന് കോടതി വ്യക്തമാക്കി. നിലവിലുള്ള വ്യവഹാരങ്ങളിലെ തന്റെ അവകാശങ്ങൾക്കും വാദങ്ങൾക്കും വിഘാതമാകാതെ രാമ പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്നും കോടതി വ്യക്തത വരുത്തി.

55. 2-ാം എതിർകക്ഷി രാകേഷ്, സി.എൽ.ബിയിൽ 2018-ലെ കമ്പനി ഹർജി

നം.47 -ന്റെ ഭാഗമായി കമ്പനി 2011-ലെ അപേക്ഷ നം.223 സമർപ്പിച്ചു എന്ന് രേഖകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. 2011 ഏപ്രിൽ 28-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, അപേക്ഷകനായ രാകേഷിന്റെ (ഇവിടെ 2-ാം എതിർകക്ഷി) വ്യവഹാരാവകാശത്തെ (locus) സംബന്ധിച്ച് രാമയുടെ കൗൺസിൽ ഉന്നയിച്ച ആക്ഷേപം സി.എൽ.ബി തള്ളി. കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിൽ രാമ ആവർത്തിച്ച്, സ്ഥിരമായി, മനഃപൂർവം സഹകരിക്കാതിരിക്കുന്നത് പരിഗണിച്ച ശേഷം, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി കമ്പനി അപേക്ഷ നം.223 2011-ലെ-ൽ ആവശ്യപ്പെട്ട ആശ്വാസം നൽകാൻ സി.എൽ.ബി ഉചിതമെന്ന് കണ്ടു. കൂടാതെ, കമ്പനി 2018-ലെ ഹർജി നം.47-ലെ നിലവിലുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് പുറമെ, അജണ്ടയിലെ ഏതെങ്കിലും ഇനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോർഡ് മീറ്റിംഗിൽ ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിൽ തർക്കമോ വിയോജിപ്പോ ഉണ്ടായാൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുകയും അത് ഡയറക്ടർ ബോർഡിനും കമ്പനിക്കും അന്തിമവും ബാധകവുമായിരിക്കുമെന്നും നിർദ്ദേശിച്ചു. കമ്പനിയുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പ് എന്ന പരമമായ ലക്ഷ്യത്തോടെ , ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിൽ വിയോജിപ്പുണ്ടായാലോ ഏതെങ്കിലും ഡയറക്ടർ ഒപ്പിടാൻ വിസമ്മതിച്ചാലോ ബോർഡിന് തീരുമാനം എടുക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നാലോ ചെക്കുകളിലും മിനിറ്റ്സുകളിലും നിയമപരമായ രേഖകളിലും ഒപ്പിടാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്ക് കൂടുതൽ അധികാരം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഏതെങ്കിലും ചെക്കുകളിലോ മിനിറ്റ്സുകളിലോ നിയമപരമായ രേഖകളിലോ ഒപ്പിടുന്നതിനുമുമ്പ്, വിയോജിക്കുന്ന ഡയറക്ടർമാരുമായി യോജിക്കാത്തതിന്റെയോ യോജിക്കുന്ന ഡയറക്ടർമാരുമായി യോജിക്കുന്നതിന്റെയോ കാരണം ഫെസിലിറ്റേറ്റർ രേഖപ്പെടുത്തണമെന്നും സി.എൽ.ബി നിർദ്ദേശിച്ചു.

56. 2010 ഓഗസ്റ്റ് 6-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി കണ്ടെത്തിയത്, പല ശ്രമങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടും സ്ഥിതിഗതികളിൽ മാറ്റമുണ്ടായില്ല എന്നാണ്. ഈ കോടതി

നടത്തിയ താഴെ പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ പ്രസക്തമാണ്:

> "നിരവധി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടും, അച്ഛനും മക്കളും തമ്മിലുള്ള കുടുംബ തർക്കങ്ങൾ കാരണം ഇന്നും അക്കൗണ്ടുകളിൽ ഒപ്പിടുന്നത് തീർപ്പായിട്ടില്ല. അവസാനം, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ ചില വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കപ്പെടാതെ കിടക്കുന്നു, അക്കൗണ്ടുകളിൽ ഒപ്പിടാതെ തുടരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, മുംബൈയിലെ 37-ാം കോടതിയിലെ അഡീഷണൽ ചീഫ് മെട്രോപൊളിറ്റൻ മജിസ്ട്രേറ്റിനോട് നിലവിലുള്ള കേസുകളുടെ വാദം വേഗത്തിലാക്കാനും അത് അന്തിമമായി തീർപ്പാക്കാനും നിർദ്ദേശിക്കുകയല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗമില്ല."

പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലൂടെ ശ്രീ. റാണനയുടെയും ശ്രീ. സയ്യിദ് ഹബീബുർ റഹ്മാന്റെയും സേവനം കോടതി ഒഴിവാക്കി. 2011 നവംബർ 29-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ സി.എൽ.ബി (കമ്പനി നിയമ ബോർഡ്) ശ്രീ. ആചാര്യയെ സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ-കം-അഡ്വൈസറായി നിയമിച്ചു. 2015 ഏപ്രിൽ 30-ലെ മറ്റൊരു ഉത്തരവിലൂടെ ശ്രീ. ആചാര്യക്ക് പകരം ശ്രീ. റാണനയെ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ-കം-അഡ്വൈസറായി നിയമിച്ചു.

57. ഇതിനിടയിൽ, 2008-ലെ കമ്പനി പെറ്റീഷൻ നം.47-ൽ, ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ശ്രീ. ജസ്റ്റിസ് അരവിന്ദ് സാവന്തിനെ ചുമതലയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഹർജിക്കാരൻ രാമ കമ്പനി 2011-ലെ അപേക്ഷ നം.57 സമർപ്പിച്ചു എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഹർജിക്കാരൻ രാമ, ഫെസിലിറ്റേറ്ററിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്താൻ ആവർത്തിച്ച് ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നുവെന്ന് സി.എൽ.ബി കണ്ടെത്തി. ഹർജിക്കാരൻ രാമ, ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്കെതിരെ അനാവശ്യവും അടിസ്ഥാനരഹിതവുമായ ആരോപണങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചതായി നിരീക്ഷിച്ചു. അതുകൊണ്ട്, 2011 ഫെബ്രുവരി 22-ലെ

ഉത്തരവിലൂടെ ഈ അപേക്ഷ ഒരു ലക്ഷം രൂപയുടെ പിഴയോടു കൂടി തള്ളിക്കളഞ്ഞു.

58. 2016 ഓഗസ്റ്റ് 16-ന് കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി ഈ കോടതിയുടെ മുന്നിൽ വന്നപ്പോൾ, 2016 നവംബറിലെ ഒരു ചൊവ്വാഴ്ച അന്തിമമായി തീർപ്പാക്കാൻ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്ക് മുൻവിധിയില്ലാതെ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിലവിലെ ക്രമീകരണം അടുത്ത ഉത്തരവ് ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ തുടരണമെന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കി. ഇതിനുശേഷം 2016 നവംബർ 29-ന് ഈ വിഷയം കോടതിയുടെ മുന്നിൽ വരികയും, കേസ് സൈൻ ഡൈ ആയി (അനിശ്ചിതകാലത്തേക്ക്) മാറ്റിവെക്കാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതിനുശേഷം, ഈ കേസ് മുൻ ഖണ്ഡികകളിൽ പരാമർശിച്ച ഈ ബെഞ്ചിന് മുന്നിൽ വരികയായിരുന്നു.

59. എതിർവാദങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതിനായി, 1956-ലെ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397, 398, 403 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പരിശോധിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്:

> **"397.** അടിച്ചമർത്തൽ കേസുകളിൽ ആശ്വാസത്തിനായി ട്രൈബ്യൂണലിനുള്ള അപേക്ഷ
>
> *(1)* കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ഏതെങ്കിലും ഒരംഗത്തിനോ അംഗങ്ങൾക്കോ *(*അവരിൽ ആരെങ്കിലും ഉൾപ്പെടെ*)* അടിച്ചമർത്തലുണ്ടാകുന്ന രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത് എന്ന് പരാതിപ്പെടുന്ന കമ്പനി അംഗങ്ങൾക്ക്, *399*-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് അപേക്ഷ നൽകാൻ അവകാശമുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവിനായി ട്രൈബ്യൂണലിനെ സമീപിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അപേക്ഷയിന്മേൽ, ട്രൈബ്യൂണലിന് താഴെ പറയുന്ന അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിൽ*:*

(a) കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ഏതെങ്കിലും ഒരംഗത്തിനോ അംഗങ്ങൾക്കോ അടിച്ചമർത്തലുണ്ടാകുന്ന രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത്*;* ഒപ്പം

(b) കമ്പനി പിരിച്ചുവിടുന്നത് *(winding up)* അത്തരം അംഗങ്ങൾക്കോ അംഗങ്ങൾക്കോ അന്യായമായി ദോഷകരമായി ബാധിക്കുമെങ്കിലും, അല്ലാത്തപക്ഷം കാര്യങ്ങൾ പിരിച്ചുവിടൽ ഉത്തരവിന് ന്യായീകരണമായേക്കാം, കാരണം കമ്പനി പിരിച്ചുവിടുന്നത് ന്യായവും നീതിയുമാണ് *;* പരാതിപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അന്ത്യം വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ട്രൈബ്യൂണലിന് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്*.*

398. ദുർഭരണ കേസുകളിൽ ആശ്വാസത്തിനായി ട്രൈബ്യൂണലിനുള്ള അപേക്ഷ

(1) താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ പരാതിയുള്ള കമ്പനി അംഗങ്ങൾക്ക്*:*

(a) കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്ക് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത്*;* അല്ലെങ്കിൽ

(b) കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റിലോ നിയന്ത്രണത്തിലോ ഒരു

വസ്തുതാപരമായ മാറ്റം സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു *(*കടക്കാർ, ഡിബഞ്ചർ ഉടമകൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും വിഭാഗം ഓഹരി ഉടമകൾ എന്നിവർ മുഖേനയോ അവരുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ സംഭവിച്ച മാറ്റങ്ങൾ അല്ലാത്തപക്ഷം*)*, അത് ഡയറക്ടർ ബോർഡിലോ *2[***]* മാനേജരിലോ *3[***]* കമ്പനിയുടെ ഓഹരികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലോ അതിലെ അംഗത്വത്തിലോ മറ്റേതെങ്കിലും രീതിയിലോ ഉള്ള മാറ്റങ്ങൾ കാരണമാകാം, കൂടാതെ അത്തരം മാറ്റം കാരണം കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിനോ കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്കോ ദോഷകരമായ രീതിയിൽ നടക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്; പ്രസ്തുത അംഗങ്ങൾക്ക്, *399*-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് അപേക്ഷ നൽകാൻ അവകാശമുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവിനായി ട്രൈബ്യൂണലിനെ സമീപിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അപേക്ഷയിന്മേൽ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റിലോ നിയന്ത്രണത്തിലോ മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലുള്ള വസ്തുതാപരമായ മാറ്റം സംഭവിച്ചതുകാരണം കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ നടക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെങ്കിലോ , ട്രൈബ്യൂണലിന് പരാതിപ്പെട്ടതോ ആശങ്കപ്പെടുന്നതോ ആയ കാര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അന്ത്യം വരുത്തുന്നതിനോ തടയുന്നതിനോ വേണ്ടി ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.

403. ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് *397*-ാം വകുപ്പ് അല്ലെങ്കിൽ *398*-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അന്തിമ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുവരെ, നടപടിക്രമങ്ങളിലെ

ഏതെങ്കിലും കക്ഷിയുടെ അപേക്ഷയിന്മേൽ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി ന്യായവും നീതിയുമാണ് എന്ന് തോന്നുന്ന അത്തരം ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ ട്രൈബ്യൂണലിന് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.

60. 397-ാം വകുപ്പ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിലാകുന്നത്, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ഏതെങ്കിലും ഒരംഗത്തിനോ അംഗങ്ങൾക്കോ, അവരിൽ ആരെങ്കിലും ഉൾപ്പെടെ, അടിച്ചമർത്തലുണ്ടാകുന്ന രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത് എന്ന് പരാതിപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഒരു കമ്പനി അംഗത്തിന് പ്രസ്തുത വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവിനായി സി.എൽ.ബിയെ സമീപിക്കാൻ അർഹതയുണ്ട് എന്നാണ്. അത്തരമൊരു അംഗത്തിന് 399-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കണം എന്നതാണ് ഏക നിബന്ധന. 397-ാം വകുപ്പിന്റെ (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ഏതെങ്കിലും ഒരംഗത്തിനോ അംഗങ്ങൾക്കോ അടിച്ചമർത്തലുണ്ടാകുന്ന രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത് എന്നും, കമ്പനി പിരിച്ചുവിടുന്നത് അത്തരം അംഗങ്ങൾക്ക് അന്യായമായി ദോഷകരമായി ബാധിക്കുമെന്നും, എന്നാൽ അല്ലാത്തപക്ഷം കമ്പനി പിരിച്ചുവിടുന്നത് ന്യായവും നീതിയുമാണ് എന്ന കാരണത്താൽ പിരിച്ചുവിടൽ ഉത്തരവിന് ന്യായീകരണമായേക്കാമെന്നും സി.എൽ.ബിക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിൽ, പരാതിപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അന്ത്യം വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ സി.എൽ.ബിക്ക് അർഹതയുണ്ട്.

അതുകൊണ്ട്, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ആണ് നടത്തുന്നത് എന്ന് പരാതിപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഏതൊരു കമ്പനി അംഗത്തിനും സി.എൽ.ബിക്ക്

അപേക്ഷ നൽകാൻ അർഹതയുണ്ടെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്, കൂടാതെ പരാതിപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അന്ത്യം വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ സി.എൽ.ബിക്ക് അധികാരമുണ്ട്.

61. 1956-ലെ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 398-ാം വകുപ്പിലും സമാനമായ വ്യവസ്ഥ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ അല്ലെങ്കിൽ കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യത്തിന് ദോഷകരമായ രീതിയിലോ ആണ് നടക്കുന്നത് എന്ന് പരാതിപ്പെടാൻ കമ്പനി അംഗങ്ങളെ ഇത് അനുവദിക്കുന്നു. കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റിലും നിയന്ത്രണത്തിലും സംഭവിച്ച വസ്തുതാപരമായ മാറ്റം സംബന്ധിച്ച് പരാതിപ്പെടാനും ഇത് അംഗങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്നു, കൂടാതെ അത്തരം മാറ്റം കാരണം കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിനോ കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യത്തിനോ ദോഷകരമായ രീതിയിൽ നടക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട് എന്നും പരാതിപ്പെടാം. ഇവിടെയും, അത്തരമൊരു അംഗത്തിന് 399-ാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് അപേക്ഷ നൽകാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കണം എന്നതാണ് ഏക നിബന്ധന. 398-ാം വകുപ്പിലെ (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ കൂടുതൽ വ്യക്തമാകുന്നത്, 398-ാം വകുപ്പിലെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം അത്തരമൊരു അപേക്ഷ നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ നടക്കുന്നു എന്ന് സി.എൽ.ബിക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിൽ, പരാതിപ്പെട്ടതോ അല്ലെങ്കിൽ ആശങ്കപ്പെടുന്നതോ ആയ കാര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അന്ത്യം വരുത്തുന്നതിനോ തടയുന്നതിനോ വേണ്ടി ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ ട്രൈബ്യൂണലിന് അധികാരമുണ്ട് എന്നാണ്.

62. 403-ാം വകുപ്പ് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, 397-ാം വകുപ്പ് അല്ലെങ്കിൽ 398-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അന്തിമ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുവരെ, നടപടിക്രമങ്ങളിലെ

ഏതെങ്കിലും കക്ഷിയുടെ അപേക്ഷയിന്മേൽ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി ന്യായവും നീതിയുമാണ് എന്ന് തോന്നുന്ന അത്തരം ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനും സി.എൽ.ബിക്ക് അർഹതയുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. അത്തരമൊരു ഉത്തരവ് സി.എൽ.ബിക്ക് ന്യായവും നീതിയുമാണ് എന്ന് തോന്നുന്ന നിബന്ധനകളിലും വ്യവസ്ഥകളിലും ആയിരിക്കണം പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടത്.

63. കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ 397, 398, 403 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച്, എതിർകക്ഷികൾ നിയമപരമായി സി.എൽ.ബിയുടെ അധികാരപരിധിയിൽ കേസ് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്, നിയമപ്രകാരം അവർക്ക് അതിന് അവകാശമുണ്ട്, കൂടാതെ കഴിവുള്ള ഒരു കോടതിയും/ഫോറവും അവരെ അതിൽ നിന്ന് തടഞ്ഞിട്ടുമില്ല.

64. 2018-ലെ കമ്പനി ഹർജി നം.47-ൽ, 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്കായി ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ് എന്ന് സി.എൽ.ബി കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉടൻ തന്നെ, ഹർജിക്കാരൻ ഇപ്പോഴത്തെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി സമർപ്പിച്ചു. ഈ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയോടൊപ്പം, പ്രസ്തുത ഉത്തരവിന് സ്റ്റേ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് 2018-ലെ ഐ.എ. നം.1 എന്ന ഇടക്കാല അപേക്ഷയും ഹർജിക്കാരൻ സമർപ്പിച്ചു. സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങളും ഫെസിലിറ്റേറ്റർ പുറപ്പെടുവിച്ച കമ്മ്യൂണിക്കേഷനുകൾ/ നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്റ്റേ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് 2018-ലെ ഐ.എ. നം.2 എന്ന മറ്റൊരു അപേക്ഷയും ഹർജിക്കാരൻ രാമ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നും രേഖകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. എങ്കിലും, രേഖകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, പ്രസ്തുത ഇടക്കാല അപേക്ഷകളിൽ ഉത്തരവുകളൊന്നും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് മനസ്സിലാകും. നേരെമറിച്ച്,

രേഖകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഈ കോടതി 2009 ജൂലൈ 21-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി നികുതി വിദഗ്ധനായ ശ്രീ. ഹോമി റാനിനയെ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി നിയമിച്ചപ്പോഴും, ശ്രീ. അരവിന്ദ് സാവന്ത് (കേരള ഹൈക്കോടതി മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ്) സി.എൽ.ബി (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) നിയമിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ആണെന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കുകയും, പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാകില്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. 2009 ജൂലൈ 29-ലെ മറ്റൊരു ഉത്തരവിലൂടെ, ഈ കോടതി വിവിധ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും, ഉത്തരവ് അവസാനിപ്പിക്കും മുൻപ് സി.എൽ.ബി ശ്രീ. അരവിന്ദ് സാവന്തിനെ ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് വീണ്ടും ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീ. റാനിനയെ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായി നിയമിച്ചതും എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി, ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്സ് എന്നിവരോട് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനും കണക്കുകൾ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യാനും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യാനും നിർദ്ദേശിച്ചതുമായ ഉത്തരവ്, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെയും ആദായനികുതി നിയമത്തിലെയും നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നതിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നതാണ് എന്നും കോടതി വ്യക്തത വരുത്തി. ശ്രീ. റാനിനയുടെയും എം/എസ് ബി.എസ്.ആർ & കമ്പനി യുടെയും ചുമതലകൾ ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ഓവർലാപ്പ് ചെയ്യില്ല എന്ന് കോടതി വ്യക്തമായി നിരീക്ഷിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ സഹായിക്കുമെന്നും കോടതി തുടർന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു.

65. 2011 ഏപ്രിൽ 28-ലെ മറ്റൊരു ഉത്തരവിലൂടെ, കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടായാൽ ചെക്കുകളിലും മിനിറ്റ്സുകളിലും നിയമപരമായ രേഖകളിലും ഒപ്പിടാനുള്ള അധികാരം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾ ഫെസിലിറ്റേറ്റർക്ക് നൽകിക്കൊണ്ട് സി.എൽ.ബി ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. 2016

ഓഗസ്റ്റ് 16-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

"കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്ക് വിഘാതമാകാതെ, കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിലവിലെ ക്രമീകരണം അടുത്ത ഉത്തരവുകൾ വരെ തുടരും."

66. അതിനാൽ, എതിർകക്ഷികൾ കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397, 398, 403 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരപരിധി ഉപയോഗിച്ച് നിയമപരമായി സി.എൽ.ബിയെ സമീപിച്ചു എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. സി.എൽ.ബി യും കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 403-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള തന്റെ അധികാരം വിനിയോഗിച്ച് ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. സി.എൽ.ബി യുടെ 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ ഉത്തരവിനെത്തുടർന്ന് ഉടൻ തന്നെ ഹർജിക്കാരൻ ഇപ്പോഴത്തെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി സമർപ്പിച്ചു. കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിയോടൊപ്പം, സി.എൽ.ബി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് സ്റ്റേ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് 2018-ലെ ഐ.എ. നം.1 എന്ന അപേക്ഷയും സമർപ്പിച്ചിരുന്നു. തുടർന്ന്, സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങളും ഫെസിലിറ്റേറ്റർ പുറപ്പെടുവിച്ച കമ്മ്യൂണിക്കേഷനുകൾ/നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്റ്റേ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് 2018-ലെ ഐ.എ. നം.2 എന്ന മറ്റൊരു ഇടക്കാല അപേക്ഷയും സമർപ്പിച്ചു. എങ്കിലും, പ്രസ്തുത ഇടക്കാല അപേക്ഷകളിൽ ഈ കോടതി ഉത്തരവുകളൊന്നും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല.

67. സി.എൽ.ബിയുടെ (കമ്പനി ലോ ബോർഡ്) അധികാരപരിധി ഉപയോഗിച്ചതും പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങൾ സി.എൽ.ബി പരിഗണിച്ചതും തന്നെ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് തുല്യമാണ് എന്നതാണ് ഹർജിക്കാരന്റെ പ്രധാന വാദം.

68. പ്രതാപ് സിംഗും മറ്റൊരാളും ***v.*** ഗുരുബക്ഷ് സിംഗ്[14] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി നടത്തിയ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്. വിവിധ ഹൈക്കോടതികളുടെ വിധിന്യായങ്ങൾ പരിശോധിച്ച ശേഷം, ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "ഒരു വ്യക്തിക്ക് നിയമനടപടി സ്വീകരിക്കാനുള്ള അവകാശം നിലവിലുണ്ടായിരിക്കെ, അയാൾ കോടതിയിൽ നിയമപരമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ തന്റെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ മറ്റേ കക്ഷിയോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നതോ ആയ ഇത്തരം നടപടികൾ നീതിയുടെ ഗതിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതിന് തുല്യമാകില്ല എന്നതാണ് ഈ കേസുകൾക്കെല്ലാം പിന്നിലുള്ള തത്വം. കാരണം, മറ്റേ കക്ഷിക്ക് സ്വന്തം നിയമപരമായ നടപടിക്രമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടി വന്നാലും, ഒരു കക്ഷിക്ക് തന്റെ നിയമപരമായ അവകാശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്."

അതുകൊണ്ട്, ഒരു വ്യക്തിക്ക് നിയമപരമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാനുള്ള അവകാശം നിലവിലുണ്ടായിരിക്കെ, അയാൾ കോടതിയിൽ നിയമപരമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നത് നീതിയുടെ ഗതിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതിന് തുല്യമാകില്ല എന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. മറ്റേ കക്ഷിക്ക് സ്വന്തം നിയമപരമായ നടപടിക്രമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടി വന്നാലും ഇത് ബാധകമാണ്. തന്റെ നിയമപരമായ അവകാശം നടപ്പിലാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ ഒരു കക്ഷിക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നതാണ് തത്വം. ഹൃഷികേശ് സന്യാൽ ***v.*** എ.പി. ബാഗ്ചി[15] എന്ന കേസിലെയും രാധേ ലാൽ ***v.*** നിരഞ്ജൻ നാഥ്[16] എന്ന കേസിലെയും

---

14 1962 എസ്.സി.ആർ സപ്ലി. (2) 838

15 ഐ.എൽ.ആർ 1940 ഓൾ 710

16 എ.ഐ.ആർ 1941 ഓൾ 95

അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയുടെ നിലപാട് ഈ കോടതി അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതായത്, ഒരു കേസ് നിലവിലിരിക്കെ, തനിക്കായി തുറന്നിരിക്കുന്ന മറ്റ് നിയമനടപടികൾ ഒരു വ്യക്തി സ്വീകരിക്കുന്നത്, ആ നടപടികൾ മറ്റേ കക്ഷിക്ക് നഷ്ടമുണ്ടാക്കിയാലും, കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് തുല്യമാകുന്നില്ല.

69. ഈ കേസിൽ, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397, 398, 403 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള സി.എൽ.ബിയുടെ അധികാരപരിധി ഉപയോഗിക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു എന്നത് തർക്കമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്. 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ സി.എൽ.ബി ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്ററെ നിയമിക്കുകയും, 2011 ഏപ്രിൽ 28-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ അധികാരങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. 2009 ജൂലൈ 21-ലെയും 2009 ജൂലൈ 29-ലെയും ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിലാകുന്നത്, ഈ കോടതി ഒരു സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറെ (നികുതി വിദഗ്ധൻ) നിയമിച്ചപ്പോഴും, ആ സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറുടെ പ്രവർത്തനം ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാകില്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു എന്നാണ്. നേരെമറിച്ച്, 2009 ജൂലൈ 29-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, സി.എൽ.ബി നിയമിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്വതന്ത്ര ഡയറക്ടറായ ശ്രീ. റാനിനയുടെ നിയമനം സഹായകമാകും എന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

70. മേഹർ റുസി ദലാൽ ***(ശ്രീമതി) v.*** ടി.കെ. ബാനർജിയും മറ്റുള്ളവരും[17] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പരിശോധിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്:

> *"2.* ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ വിധിയിലൂടെ

17 (2004) 5 എസ്.സി.സി 119

നേടിയെടുക്കുന്നതിനായി കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ ഓരോ കക്ഷിക്കും അവകാശമുണ്ട്. കോടതിയിൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതും, പണം നൽകരുതെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതും ഉറപ്പിന്റെ ലംഘനത്തിന് തുല്യമാകില്ല. അതിനാൽ, കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് ശിക്ഷിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. കോടതിയലക്ഷ്യ നോട്ടീസ് റദ്ദാക്കിയിരിക്കുന്നു. ചെലവുകളെക്കുറിച്ച് *(costs)* ഉത്തരവുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല."

71. അതുപോലെ, എതിർകക്ഷികൾക്ക് ലഭ്യമായ നിയമപരമായ പ്രതിവിധി സ്വീകരിക്കുന്നത്, ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് തുല്യമാകില്ല. ഹർജിക്കാരന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസിൽ രാമ നാരംഗ് ***(V)***[18] ***(***മേൽപ്പറഞ്ഞത്***)*** കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ, അത് ഹർജിക്കാരന് സഹായകമാകില്ലെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ. കാരണം, ആ ഘട്ടത്തിൽ സി.എൽ.ബി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളൊന്നും നിലവിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. എതിർകക്ഷികളെ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് കുറ്റക്കാരായി കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ട് ഈ കോടതി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷവും, ഹർജിക്കാരൻ കമ്പനിയുടെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ എതിർകക്ഷികളുമായി സഹകരിക്കാതെ കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം തടസ്സപ്പെടുത്താൻ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും നടത്തുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തിയ സാഹചര്യത്തിലാണ്, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397, 398, 403 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് സി.എൽ.ബിയെ സമീപിക്കുന്നത് വിവേകമാണെന്ന് എതിർകക്ഷികൾക്ക് തോന്നിയത്. കമ്പനിയുടെയും ഓഹരി ഉടമകളുടെയും താൽപ്പര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി നിർബന്ധിത

18 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് എതിർകക്ഷികൾ ആ പ്രതിവിധി സ്വീകരിക്കേണ്ടി വന്നത്. വ്യക്തിപരമായ ആശ്വാസം തേടുന്നതിനുള്ള ഒരു പരിഹാരമായിട്ടായിരുന്നില്ല അത്, പ്രത്യേകിച്ചും അതേ കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർമാരായ സ്വകാര്യ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥകളെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടിയായിരുന്നില്ല.

72. എതിർകക്ഷികൾ സി.എൽ.ബിയിൽ സമർപ്പിച്ച കമ്പനി ഹർജിയും, സി.എൽ.ബി യുടെ 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ ഉത്തരവും പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തതിന് എതിർകക്ഷികളെ കുറ്റക്കാരായി കണ്ടെത്തിയ ഈ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിനെക്കുറിച്ച് (രാമ നാരംഗ് **(V)**[19] വിധിന്യായം വഴി) പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് വ്യക്തമാകും. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത വിധിന്യായം ഇപ്പോഴത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ കേസിന് ഒരു സഹായകമാവില്ലെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം.

73. അതുകൂടാതെ, സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന്മേൽ നടപടിയെടുക്കുന്നതിന്, ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം, വിധി, നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് കോടതി നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയെ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരുന്നു എന്ന് ഹർജിക്കാരൻ കോടതിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. നിയാസ് മുഹമ്മദും മറ്റുള്ളവരും **v.** സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാനയും മറ്റുള്ളവരും[20] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിലെ 9-ാം ഖണ്ഡിക ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്:

> *"9. 1971-*ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമത്തിലെ *(*ഇനി മുതൽ 'നിയമം' എന്ന് പറയുന്നു*)* *2(*ബി*)* വകുപ്പ് 'സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തെ' നിർവചിക്കുന്നത് 'ഒരു കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം, വിധി, നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ്

19 (2009) 16 എസ്.സി.സി 126

20 (1994) 6 എസ്.സി.സി 332

നടപടിക്രമങ്ങൾ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരിക്കുക' എന്നാണ്...". ഒരു കക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി പുറപ്പെടുവിച്ച കോടതിയുടെ ഉത്തരവോ നിർദ്ദേശമോ പാലിക്കുന്നതിൽ അല്ലെങ്കിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുമ്പോളാണ് അത് സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യമാകുന്നത്. അത്തരം ഉത്തരവോ നിർദ്ദേശമോ ലഭിച്ച വ്യക്തിക്കോ വ്യക്തികൾക്കോ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവിലൂടെയോ നിർദ്ദേശത്തിലൂടെയോ ലഭിച്ച അവകാശം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാൾക്കെതിരെ നടപടിക്രമങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ കോടതിയെ സമീപിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അത്തരമൊരു നടപടിക്രമം സിവിൽ നടപടിക്രമം പ്രകാരമുള്ള ഒരു എക്സിക്യൂഷൻ *(നടപ്പിലാക്കൽ)* നടപടിക്രമം പോലെയല്ല. ഒരു ഉത്തരവ് ലഭിച്ച കക്ഷിക്ക് അതിന്റെ ആനുകൂല്യത്തിന് അർഹതയുണ്ട്. കോടതിയലക്ഷ്യം ആരോപിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തിയെ ശിക്ഷിക്കണമോ വേണ്ടയോ എന്ന് കോടതി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ എല്ലാ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് നിയമം രൂപപ്പെടുത്തിയവർ സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തെ നിർവചിക്കുമ്പോൾ, അത് കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ ആയിരിക്കണം എന്ന് പറഞ്ഞത്. ഒരു കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശം പാലിക്കാത്തതിന് കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, കോടതിക്ക് ആ വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം അല്ലെങ്കിൽ റിട്ട് അനുസരിക്കാതിരുന്നത് മനഃപൂർവവും കരുതലോടെയുള്ളതുമായിരുന്നു എന്ന് ബോധ്യപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു വിധിന്യായത്തിന്മേൽ നടപടിയെടുക്കുന്ന സിവിൽ കോടതി, വിധി അല്ലെങ്കിൽ വിധി മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരുന്നതാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടുന്നില്ല. ഒരു വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, എന്ത്

പ്രത്യാഘാതമുണ്ടായാലും ആ വിധി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയാണ്. എന്നാൽ, കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് അനുസരിക്കാത്തതിന് കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടി ആരംഭിക്കാൻ കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി ഉപയോഗിച്ച വ്യക്തിയുടെ പരാതി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, അത്തരം കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കണ്ടെത്തി ശിക്ഷിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, അത്തരത്തിലുള്ള അനുസരണക്കേട് മനഃപൂർവവും കരുതലോടെയുള്ളതുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതി ഒരു കണ്ടെത്തൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ നിന്ന്, കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്ന വസ്തുതകളിൽ നിന്ന്, അനുസരണക്കേട് നടന്നിട്ടുണ്ട് എന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടാലും, ആ അനുസരണക്കേട് കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്ത വ്യക്തിക്ക് ഉത്തരവ് പാലിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഫലമായിരുന്നു എങ്കിൽ, കോടതി ആരോപിക്കപ്പെട്ട കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കാം."

കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടി സിവിൽ നടപടിക്രമം പ്രകാരമുള്ള ഒരു എക്സിക്യൂഷൻ നടപടിക്രമം പോലെയല്ലെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. ഒരു കക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കപ്പെട്ടാൽ, ആ കക്ഷിക്ക് അതിന്റെ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്ക് അർഹതയുണ്ടെങ്കിലും, കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ ശിക്ഷിക്കണമോ വേണ്ടയോ എന്ന് കോടതി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ എല്ലാ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് നിയമം രൂപപ്പെടുത്തിയവർ സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തെ നിർവചിക്കുമ്പോൾ, അത് കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ ആയിരിക്കണം എന്ന് പറഞ്ഞത് എന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിലെ പിഴവ് പാലിക്കാത്തതിന് കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം,റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങൾ അനുസരിക്കാതിരുന്നത് മനഃപൂർവവും കരുതലോടെയുള്ളതുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം എന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സിവിൽ കോടതി ഒരു വിധിന്യായത്തിന്മേൽ നടപടിയെടുക്കുമ്പോൾ, വിധി അല്ലെങ്കിൽ വിധി മനഃപൂർവം അനുസരിക്കാതിരുന്നതാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടുന്നില്ല, വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ എന്ത് പ്രത്യാഘാതമുണ്ടായാലും ആ വിധി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയാണ്. ഒരു കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് കണ്ടെത്തി ശിക്ഷിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, അത്തരത്തിലുള്ള അനുസരണക്കേട് മനഃപൂർവവും കരുതലോടെയുള്ളതുമായിരുന്നു എന്ന് കോടതി ഒരു കണ്ടെത്തൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട് എന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു പ്രത്യേക കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ നിന്ന്, അനുസരണക്കേട് നടന്നിട്ടുണ്ട് എന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടാലും, ആ അനുസരണക്കേട് കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്ത വ്യക്തിക്ക് അത് പാലിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഫലമായിരുന്നു എങ്കിൽ, കോടതി ആരോപിക്കപ്പെട്ട കോടതിയലക്ഷ്യക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കാം എന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

74. സമാനമായ കാഴ്ചപ്പാടുകളുള്ള കൻവർ സിംഗ് സൈനി ***v.*** ഹൈക്കോടതി ഓഫ് ഡൽഹി[21] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ താഴെ പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങളും പ്രസക്തമാണ്:-

"30. ഉചിതമായ കേസുകളിൽ, അസാധാരണമായ സാഹചര്യങ്ങൾ നിലനിൽക്കുമ്പോൾ, ഉറപ്പ്/വിധി/ഉത്തരവ് അല്ലെങ്കിൽ വിധി എന്നിവയുടെ

21 (2012) 4 എസ്.സി.സി 307

ലംഘനം/ഉടമ്പടി ലംഘനം എന്നിവ സംഭവിച്ചാൽ കോടതിക്ക് സിവിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന് ബാധകമായ വ്യവസ്ഥകളെ ആശ്രയിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, അത്തരം അപേക്ഷകളിൽ അന്തിമ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, വിധിന്യായം,വിധി,നിർദ്ദേശം അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് എന്നിവ ലംഘിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് എന്നും, അത്തരത്തിലുള്ള അനുസരണക്കേട് മനഃപൂർവവും കുറ്റകരമായിരുന്നു എന്നും കോടതി സ്വയം ബോധ്യപ്പെടണം. ഒരു വിധി നടപ്പിലാക്കുന്ന കേസിൽ, വിധി അനുസരിക്കാതിരുന്നത് മനഃപൂർവമാണോ അല്ലയോ എന്ന് എക്സ്പ്ലിക്യൂട്ട് ചെയ്യുന്ന കോടതിക്ക് ആശങ്കപ്പെടേണ്ടതില്ലായിരിക്കാം, കൂടാതെ എന്ത് പ്രത്യാഘാതമുണ്ടായാലും വിധി നടപ്പിലാക്കാൻ കോടതി ബാധ്യസ്ഥമാണ്. എന്നാൽ ഒരു കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടിയിൽ, കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്ത വ്യക്തിക്ക് അനുസരണക്കേട് ചില നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളാൽ സംഭവിച്ചതാണെന്ന് കോടതിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കും, അങ്ങനെയുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ അയാൾക്ക് ശിക്ഷ ലഭിക്കുകയില്ല. *[*കാണുക നിയാസ് മുഹമ്മദ് *v.* സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാന, ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ *v.* സദറുദ്ദീൻ ഹസൻ ദയാ, രാമ നാരംഗ് *v.* രമേശ് നാരംഗ് എന്നിവ കാണുക*].* അതുപോലെ, വിധിന്യായം അല്ലെങ്കിൽ വിധി ലംഘിക്കുന്നത് ക്രിമിനൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല."

75. പ്രസ്തുത വിധിയിലെ (38)-ാം ഖണ്ഡികയിലെ ഈ കോടതിയുടെ തുടർ നിരീക്ഷണങ്ങളും ഇവിടെ പരിശോധിക്കുന്നത് ഉചിതമാണ്:

"38. കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികൾ അർദ്ധ-ക്രിമിനൽ സ്വഭാവമുള്ളതിനാൽ , ആവശ്യമായ തെളിവിന്റെ നിലവാരം മറ്റ് ക്രിമിനൽ കേസുകൾക്ക് സമാനമാണ്.

സംശയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം ഉൾപ്പെടെ ക്രിമിനൽ നിയമശാസ്ത്രത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള എല്ലാ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾക്കും/അവകാശങ്ങൾക്കും കോടതിയലക്ഷ്യം ആരോപിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തിക്ക് അർഹതയുണ്ട്. മനഃപൂർവം നീതിന്യായ നിർവഹണത്തിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നതിലൂടെ പ്രസ്തുത വ്യവസ്ഥയുടെ പരിധിയിൽ വിഷയം കൊണ്ടുവരുന്നതിന് വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. കേസ് വെറും ഊഹങ്ങളെയും അനുമാനങ്ങളെയും ആശ്രയിക്കുന്നതാകരുത്. ദേബബ്രത ബന്ദോപാധ്യായ *v.* സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഡബ്ല്യു.ബി *[*എ.ഐ.ആർ *1969* എസ്.സി *189: 1969* ക്രി എൽ.ജെ *401]* എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്*: (*എ.ഐ.ആർ പി. *193, 9*-ാം ഖണ്ഡിക*)*

"9. കോടതിയലക്ഷ്യം നടന്നിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന ചോദ്യം വളരെ ഗൗരവമുള്ളതാണ്. കോടതി തന്നെയാണ് ആരോപണ ഉന്നയിക്കുന്നതും, ആ ആരോപണത്തിന്മേലുള്ള വിധികർത്താവും. അതിനാൽ, കോടതികൾ ന്യായവിധിയിലെ പിഴവുകൾക്കും കോടതികളിലെയും ട്രൈബ്യൂണലുകളിലെയും മാറ്റമില്ലാത്ത കീഴ്വഴക്കങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുക്കുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾക്കും ആവശ്യമായ പരിഗണന നൽകിക്കൊണ്ട്, അങ്ങേയറ്റം വിവേകത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മറ്റൊരു തരത്തിലും വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വ്യക്തമായ ധിക്കാരപരമായ പെരുമാറ്റം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്തയാളെ ശിക്ഷിക്കാവൂ. ... മനഃപൂർവമുള്ളതും തന്റെ കടമയെ അവഗണിക്കുന്നതും അധികാരത്തോടുള്ള വെല്ലുവിളിയുമായ വീഴ്ചകൾ ഉണ്ടാകുമ്പോളാണ് കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. വ്യക്തമല്ലാത്ത ഒരു കേസിൽ നടപടിയെടുക്കുന്നത്, കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമത്തെ മറ്റ് നടപടികൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് തുല്യമാണ്, അത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല." *(*ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു*)*

കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികൾ ക്വാസി-ക്രിമിനൽ സ്വഭാവമുള്ളതാണ് എന്നും, ആവശ്യമായ തെളിവിന്റെ നിലവാരം മറ്റ് ക്രിമിനൽ കേസുകൾക്ക് സമാനമാണ് എന്നും ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംശയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം ഉൾപ്പെടെ ക്രിമിനൽ നിയമശാസ്ത്രത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള എല്ലാ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾക്കും/അവകാശങ്ങൾക്കും കോടതിയലക്ഷ്യം ആരോപിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തിക്ക് അർഹതയുണ്ട്. മനഃപൂർവം നീതിന്യായ നിർവഹണത്തിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നതിലൂടെ കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വിഷയം കൊണ്ടുവരുന്നതിന് വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ദേബബ്രത ബന്ദോപാധ്യായയും മറ്റുള്ളവരും ***v.*** സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് വെസ്റ്റ് ബംഗാളും മറ്റുള്ളവരും[22] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ നിരീക്ഷണങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇവിടെ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതായത്, മനഃപൂർവമുള്ളതും തന്റെ കടമയെ അവഗണിക്കുന്നതും അധികാരത്തോടുള്ള വെല്ലുവിളിയുമായ വീഴ്ചകൾ ഉണ്ടാകുമ്പോളാണ് കോടതിയലക്ഷ്യ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് എന്നും ആ വിധിയിൽ നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു.

76. ഈ കേസിൽ, ഈ കോടതി നൽകിയ ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ മനഃപൂർവം, കരുതലോടെ, ബോധപൂർവം അനുസരിക്കാതിരുന്നതിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ലംഘിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചതിന്റെയോ ഒരു കേസ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ ഹർജിക്കാരൻ പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. നേരെമറിച്ച്, എതിർകക്ഷികൾ നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അവർക്ക് ലഭ്യമായ നിയമപരമായ പ്രതിവിധി തേടുകയായിരുന്നു എന്ന് ഞങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നു. സി.എൽ.ബിയുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ തന്നെ അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതാണ് എന്ന് ശ്രീ. റോഹത്ഗി വാദിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല.

22 എ.ഐ.ആർ 1969 എസ്.സി 189

77. ഈ വിഷയത്തിൽ തയ്യാഭായി എം. ബഗസർവാല *(*മേൽപ്പറഞ്ഞത്*)* കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ താഴെ പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നത് ഉചിതമാണ്. മുഴുവൻ നിയമവും പരിശോധിച്ച ശേഷം കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്:-

> *"28.* അതിനാൽ, ശരിയായ തത്വം ഇതാണ്*: 9*-എ വകുപ്പിൽ അംഗീകരിക്കുകയും ആവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ—ഒരു സിവിൽ കോടതിയുടെ കേസ് കേൾക്കാനും അതിൽ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ റപ്പെടുവിക്കാനുമുള്ള അധികാരപരിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്താൽ, കോടതി ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം തീരുമാനിക്കണം. എന്നാൽ അതിനർത്ഥം, അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ, കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും അനുസരിച്ച് ആവശ്യമായ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിക്ക് അധികാരമില്ല എന്നല്ല. അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വെറും ആക്ഷേപം കോടതിയെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഉടനടി തടയുന്നില്ല. ഉചിതമായ ഉത്തരവുകൾ അപ്പോഴും പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിക്ക് കഴിയും. അതോടൊപ്പം, അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം ഏറ്റവും നേരത്തെ തന്നെ തീരുമാനിക്കുകയും വേണം. അപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ, അത് പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ ഉള്ള ഉത്തരവുകളാണ്, കൂടാതെ കേസ് കേൾക്കാൻ തനിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് കോടതി തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ അത് പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ, കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതോടെ, നിസ്സംശയമായും അവസാനിക്കും. കേസ് വിചാരണ ചെയ്യാൻ തനിക്ക് അധികാരമില്ലെന്ന്

വിധിക്കുമ്പോൾ ഈ ഉത്തരവുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യാൻ കോടതിക്ക് അവകാശമുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ, ചില സാഹചര്യങ്ങളിൽ, അത്തരം ഉത്തരവുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടതോ ഉചിതമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതോ കോടതിയുടെ കടമയാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, ഒരു റിസീവറെ നിയമിച്ചതിലൂടെയോ മറ്റേതെങ്കിലും വിധത്തിലോ കക്ഷിയെ വ്യവഹാര സ്വത്തിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കിയ ഒരു കേസ് എടുക്കുക; അങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യത്തിൽ, കേസ് കേൾക്കാൻ തനിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് വിധിക്കുമ്പോൾ തന്നെ, കേസ് സമർപ്പിച്ച തീയതിയിൽ ആ കക്ഷിക്ക് ഉണ്ടായിരുന്ന അവസ്ഥയിലേക്ക് അവരെ തിരികെ കൊണ്ടുവരാൻ കോടതി നിർദ്ദേശിക്കണം. എന്നാൽ ഈ അധികാരത്തിനോ ബാധ്യതയ്ക്കോ, പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾ പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ അനുസരിക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്ന തത്വവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല, കൂടാതെ, അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് മുമ്പാണ് ലംഘനം നടന്നതെങ്കിൽ, ഹർജിക്കെതിരെ വിധി വന്നതിനുശേഷവും അതിന്റെ ലംഘനത്തിന് ശിക്ഷ നൽകാൻ കഴിയും."

78. അതിനാൽ, ശരിയായ തത്വം ഇതാണ് എന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു: ഒരു കേസ് കേൾക്കുന്നതിനും അതിൽ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനും ഉള്ള അധികാരപരിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്താൽ, കോടതി ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം തീരുമാനിക്കണം. എന്നിരുന്നാലും, അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ, കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും അനുസരിച്ച് ആവശ്യമായ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിക്ക് അധികാരമില്ല എന്നല്ല അതിനർത്ഥം. അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വെറും ആക്ഷേപം കോടതിയെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഉടനടി തടയുന്നില്ല എന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. ഉചിതമായ ഉത്തരവുകൾ അപ്പോഴും പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിക്ക് കഴിയും

എന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം ഏറ്റവും നേരത്തെ തന്നെ തീരുമാനിക്കണം എന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ, അത് പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ ഉള്ള ഉത്തരവുകളാണ്, കൂടാതെ കേസ് കേൾക്കാൻ തനിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് കോടതി തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ അത് പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ല എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതോടെ പ്രസ്തുത ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾക്ക് നിസ്സംശയമായും അന്ത്യം സംഭവിക്കുമെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയില്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ, ഉത്തരവുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യാൻ അതിന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നും ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, പ്രസ്തുത ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ അനുസരിക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്നും, അധികാരപരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് മുമ്പാണ് ലംഘനം നടന്നതെങ്കിൽ, അധികാരപരിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഹർജിക്കെതിരെ വിധി വന്നതിനുശേഷവും ആ ലംഘനത്തിന് ശിക്ഷ നൽകാൻ കഴിയും എന്നും നിരീക്ഷിച്ചു.

79. അതുകൂടാതെ, ഈ കേസിൽ ഹർജിക്കാരൻ സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ നിലനിൽപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച് ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ സി.എൽ.ബിയുടെ ഉത്തരവിലെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്:

> "ശ്രീ. ഗോപാൽ ജെയിൻ വീണ്ടും ഈ വിഷയം ഉന്നയിച്ചു, അതായത് ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പ് തീരുമാനിക്കാതെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകളൊന്നും പുറപ്പെടുവിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന്. നിയമത്തിലെ ***397/398*** വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, നിലനിൽപ്പിനെ ***399-***ാം വകുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ ഈ

ബോർഡിന്റെ അധികാരപരിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ മാത്രമാണ് ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ, മറ്റ് കാരണങ്ങളാലുള്ള ചോദ്യം ചെയ്യലുകൾ കേസിന്റെ മെറിറ്റിനൊപ്പം പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് എന്ന് ഇപ്പോൾ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തത്വമാണ്. ഈ കേസിൽ, ഹർജിക്കാരന് നിയമത്തിലെ ***399***-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം യോഗ്യതയുണ്ട് എന്നതും, ***397/398*** വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള ഹർജി കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ ഈ ബോർഡിന് അധികാരപരിധിയുണ്ട് എന്നതും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട വസ്തുതയാണ്. കൂടാതെ, ***397/398*** വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യമാണ് പരമപ്രധാനം. ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിലെ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ കാരണം, ശമ്പളം/കൂലി നൽകൽ, വിതരണക്കാർക്കുള്ള പണം നൽകൽ തുടങ്ങിയ നിരവധി പ്രവർത്തനപരമായ വിഷയങ്ങൾ തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്നു, ഇത് ജീവനക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കും വിതരണത്തിലെ ക്രമക്കേടുകൾക്കും മറ്റും കാരണമാകുന്നു എന്ന് ഹർജിയോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച വിവിധ അനുബന്ധങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്. അതിനാൽ, ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ, കമ്പനിയുടെയും *3000*-ത്തിലധികം ജീവനക്കാരുടെയും/തൊഴിലാളികളുടെയും താൽപ്പര്യാർത്ഥം, ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഒരു താൽക്കാലിക സംവിധാനം ഉണ്ടാകേണ്ടത് ഉചിതമാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു." ***[***ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു***]***

80. ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് തീരുമാനിക്കാതെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന് ഇപ്പോഴത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ കൗൺസിൽ ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397, 398 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം, 399-ാം വകുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ സി.എൽ.ബിയുടെ അധികാരപരിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ മാത്രമേ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെ ചോദ്യം

ചെയ്യാവൂ എന്നും, മറ്റ് കാരണങ്ങളാലുള്ള ചോദ്യം ചെയ്യലുകൾ കേസിന്റെ മെറിറ്റിനൊപ്പം പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് എന്നും സി.എൽ.ബി നിരീക്ഷിച്ചു എന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. ഈ കേസിൽ, ഹർജിക്കാരന് പ്രസ്തുത നിയമത്തിലെ 399-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം യോഗ്യതയുണ്ട് എന്നതും, നിയമത്തിലെ 397, 398 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള ഹർജി കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ സി.എൽ.ബിക്ക് അധികാരപരിധിയുണ്ട് എന്നതും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട വസ്തുതയാണ് എന്നും സി.എൽ.ബി തുടർന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. 397/398 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ, കമ്പനിയുടെ താൽപ്പര്യമാണ് പരമപ്രധാനം എന്നും സി.എൽ.ബി നിരീക്ഷിച്ചു. ഡയറക്ടർമാർക്കിടയിലെ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ കാരണം, ശമ്പളം/കൂലി നൽകൽ, വിതരണക്കാർക്കുള്ള പണം നൽകൽ തുടങ്ങിയ കമ്പനിയുടെ മാനേജ്മെന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരവധി പ്രവർത്തനപരമായ വിഷയങ്ങൾ തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്നു, ഇത് ജീവനക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കും വിതരണത്തിലെ ക്രമക്കേടുകൾക്കും കാരണമാകുന്നു എന്ന് ഹർജിയോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച വിവിധ അനുബന്ധങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ് എന്നും സി.എൽ.ബി നിരീക്ഷിച്ചു. അതിനാൽ, ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നത് വരെ, കമ്പനിയുടെയും 3000-ത്തിലധികം ജീവനക്കാരുടെയും/തൊഴിലാളികളുടെയും താൽപ്പര്യാർത്ഥം, ഒരു താൽക്കാലിക സംവിധാനം ഉണ്ടാകേണ്ടത് ഉചിതമാണെന്ന് സി.എൽ.ബി കണക്കാക്കി, അതുവഴി ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ നടപ്പിലാക്കാൻ സാധിക്കും.

81. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉത്തരവിനെ ഹർജിക്കാരൻ ഒരു കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നത് തർക്കമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്. ഇവിടെ പരാമർശിച്ച നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഹർജിക്കാരന്റെ കേസിന് പ്രതികൂലമാണ് എന്നതും തർക്കമില്ല. സി.എൽ.ബി പുറപ്പെടുവിച്ച ഏത് ഉത്തരവിനും ഉന്നത കോടതികളിൽ അപ്പീൽ പോകാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. ഹർജിക്കാരൻ പ്രസ്തുത ഉത്തരവിനെ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നതും തർക്കമില്ല. ഉത്തരവിനെ

ചോദ്യം ചെയ്യാത്തതിനാൽ, സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ നിലനിൽപ്പിനെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതിനാൽ പ്രസ്തുത ഉത്തരവുകൾക്ക് അധികാരപരിധിയില്ല എന്നും, നടപടിക്രമങ്ങൾ ആരംഭിച്ചതും അതിന്മേൽ ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചതും എതിർകക്ഷികൾ ഈ കോടതിയുടെ കോടതിയലക്ഷ്യം ചെയ്യുന്നതിന് തുല്യമാണ് എന്നും വാദിക്കാൻ ഹർജിക്കാരന് ഇപ്പോൾ അവകാശമില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. തയ്യാഭായി എം. ബഗസർവാല (മേൽപ്പറഞ്ഞത്) കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ വാദം തള്ളിക്കളയേണ്ടതാണ് എന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. ഒരു ഫോറത്തിന്റെ അധികാരപരിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്താൽ പോലും, അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം അന്തിമമായി തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അതിന് അധികാരമുണ്ടെന്നും, അധികാരപരിധിയുടെ ചോദ്യം തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ അത്തരം ഉത്തരവുകൾ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ് എന്നും ഈ കോടതി വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2008 ഏപ്രിൽ 10-ലെ സി.എൽ.ബിയുടെ ഉത്തരവിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നതുപോലെ, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 397,398,399 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് സി.എൽ.ബി പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ നിരീക്ഷിച്ചത്, കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 399-ാം വകുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ ബോർഡിന്റെ അധികാരപരിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ മാത്രമേ നിലനിൽപ്പിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാവൂ എന്നും, മറ്റ് കാരണങ്ങളാലുള്ള ചോദ്യം ചെയ്യലുകൾ കേസിന്റെ മെറിറ്റിനൊപ്പം പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് എന്നുമാണ്. കമ്പനീസ് നിയമത്തിലെ 399-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഹർജിക്കാരന് യോഗ്യതയുണ്ടെന്നും, നിയമത്തിലെ 397-ാം വകുപ്പ് കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ 398-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഹർജി കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കോടതിക്ക് അധികാരപരിധിയുണ്ടെന്നും സി.എൽ.ബി തുടർന്ന് നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സി.എൽ.ബിയുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരീക്ഷണങ്ങളെ ചോദ്യം ചെയ്യാതിരുന്നതിനാൽ, ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഉന്നയിച്ച വാദത്തിന് യാതൊരു കഴമ്പുമില്ല, അത്

തള്ളിക്കളയേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും, സി.എൽ.ബിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് നിയമപരമായി നിലനിൽപ്പുണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ കണ്ടെത്തി എന്ന് ഇതിന് അർത്ഥം കൽപ്പിക്കരുത്. അന്തിമ വിധി തീർപ്പാക്കാൻ നടപടിക്രമങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ, അധികാരപരിധിയുടെ വിഷയം ഉൾപ്പെടെ അവർക്ക് ലഭ്യമായ എല്ലാ വിഷയങ്ങളും ഉന്നയിക്കാൻ കക്ഷികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും.

82. ഫലത്തിൽ, ഈ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് യാതൊരു കഴമ്പുമില്ലെന്നും അത് തള്ളിക്കളയേണ്ടതാണെന്നും ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു, അതനുസരിച്ച് അത് തള്ളിക്കളയുന്നു.

83. അതോടെ, 1-ാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച 2019-ലെ ഇടക്കാല അപേക്ഷ നം.87565 മാത്രമേ ഞങ്ങൾക്ക് മുമ്പാകെ അവശേഷിക്കുന്നുള്ളൂ. ഫെസിലിറ്റേറ്ററുടെ 2019 ഏപ്രിൽ 30-ലെ തീരുമാനം അനുസരിക്കാൻ ഹർജിക്കാരനോട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടിക്കൊണ്ടാണ് 1-ാം എതിർകക്ഷി പ്രസ്തുത അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത്.

84. നിലവിലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്ക് യാതൊരു കഴമ്പുമില്ലെന്നും അത് തള്ളിക്കളയേണ്ടതാണെന്നും കണ്ടെത്തിയ സാഹചര്യത്തിൽ, അത്തരമൊരു അപേക്ഷ പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ, നിയമപരമായി ലഭ്യമായ പ്രതിവിധികൾ തേടാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് നന്നായി ഉപദേശിക്കാവുന്നതാണ്. ആ വിഷയത്തിൽ ഒരു അഭിപ്രായവും പറയേണ്ടതില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഭരണഘടനയുടെ 142-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജിക്കാരന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണമെന്ന് ശ്രീ. കപിൽ സിബൽ ശക്തമായി വാദിച്ചുവെങ്കിലും, ഭരണഘടനയുടെ 142-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ട കേസാണിതെങ്കിൽ പോലും, അത് ഞങ്ങൾ നൽകുന്നില്ല. 2016-

ലെ പാപ്പരത്ത നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടെ, സി.എൽ.ബിയുടെ മുമ്പാകെ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ദേശീയ കമ്പനി നിയമ ട്രൈബ്യൂണലിലേക്ക് (എൻ.സി.എൽ.ടി) കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിയമപ്രകാരം, വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും അനുസരിച്ച് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവുകൾ തേടുന്നതിനായി കക്ഷികൾ എൻ.സി.എൽ.ടിയുടെ അധികാരപരിധി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് ഉചിതം.

85. പ്രസ്തുത അപേക്ഷയുടെ ഗുണദോഷങ്ങളിലേക്ക് കടക്കാതെ, നിയമപ്രകാരം ലഭ്യമായ നിയമപരമായ പ്രതിവിധിയിലേക്ക് കക്ഷികളെ മാറ്റിക്കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ അത് തീർപ്പാക്കുന്നു.

86. തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന മറ്റ് ഇടക്കാല അപേക്ഷകൾ (ഐ.എകൾ) എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ, അവയും മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് തീർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു .

ദേവിക ഗുജ്റാൾ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജികൾ തള്ളിക്കളഞ്ഞു.